

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

نامه‌ی دکتر ساقی باقری نیا، مدیر مسئول آسیا به رئیس قوه قضائیه برای آزادی ایرج جمشیدی
www.irajjamshidi.com

بسمه تعالی

تاریخ : 83/3/11

حضرت آیت اله هاشمی شاهرودی ریاست محترم قوه قضائیه
با سلام و تقدیم احترام

با گذشت چندین هفته از تاریخ صدور بخشنامه 15 ماده ای جنابعالی این تصور می رفت که تغییری در روند رسیدگی به پرونده همسر ایرج جمشیدی اتفاق افتد. قدر مسلم این بخشنامه می تواند نقطه عطفی در امور قضایی این کشور باشد که به نظر می رسد نیاز زیادی به توجه مسئولین محترم منجمله شما دارد.

جناب آقای هاشمی شاهرودی

بدنبال مشکلی که در حدود 1 سال قبل برای روزنامه آسیا و سردبیر آن آقای ایرج جمشیدی ایجاد شد به تمامی مراجع رسمی کشور حضوراً" مراجعه نموده یا نامه ارسال کرده ام . این طیف از بالاترین مقام رسمی کشور تا هر فردی که فکر می کردم می توانم ندای مظلومیت خود را به او برسانم ، می گردید. ولی متأسفانه تاکنون موفق نشدم نظریه‌ی کلام را به بررسی و تدقیق در این پرونده جلب نمایم . اکنون نزدیک یک سال است همسرم در بازداشت به سر می برد که 200 روز آن در انفرادی بود و از تاریخ 82/9/15 هیچ قراربازداشتی برای ایشان صادر نشده است و روزنامه ای با 250 نفر پرسنل به تعطیلی کشیده شد.

متأسفانه تاریخ دادرسی بدون ذکر دلیل موجه به تعویق انداخته می شود که این امر سوالی را به ذهن متبادرمی سازد که پرونده ای با این ابعاد وسیع از نظر تعدد اتهامات و تعداد دستگیری ها چگونه انگیزه صدور هر چه سریع تر حکم را برای متولیان آن ایجاد نموده است ؟ آیا دلیل این تاخیرها این نیست که شاکه و ضابط قضایی این پرونده (که برخلاف آیین دادرسی یکی می باشند) ، به خوبی دریافته اند که به جانب خطا رفته اند؟

ریاست محترم قوه قضائیه

فردی که عملکرد روزنامه اش نشان داد که ثبات و امنیت کشور برایش اهمیت دارد و به کارآفرینی در زمینه فرهنگی در این کشور پرداخته چرا باید با او بدینگونه رفتار شود و علی رغم تودیع 200 میلیون تومان وثیقه کماکان در بازداشت بماند؟

به راستی چه کسی مسئولیت شرعی این اتهامات ناروا و بی پایه و اساس را برعهده می گیرد؟ مطالعه بخشنامه جنابعالی ، درعین حال که امیدوارکننده و گویای ضرورت رفع نقایص جدی در عرصه رسیدگی به پرونده های قضایی بود ، باعث تأسف کسانی گردید ، که به دلیل کاستی های موجود اعتبار و منزلت خانوادگی شان به خطر افتاد و موارد عدیده ای از نقض مفاد بخشنامه در روند بازجویی ها و تحقیقات پرونده هایشان مشاهده شده است .

به شما اطمینان می دهم که در صورت بررسی پرونده آقای ایرج جمشیدی درمی یابید که تمامی بندهای آن بخشنامه در جریان رسیدگی نقض شده اند و برای هریک مصادیق بارز و فاحشی در پرونده خواهید یافت .

درخاتمه امیدوارم به استناد بند اول بخشنامه حضرتعالی " مبنی بر پرهیز از بازداشت اضافی و بدون ضرورت "

دستور فرمائید سردبیر روزنامه اقتصادی آسیا تا زمان تشکیل دادگاه به قید وثیقه آزاد گردد.
با تشکر

دکتر ساقی باقری نیا

مدیر مسئول آسیا

* تصویر این نامه به دفتر رهبری و کلیه مسئولین کشوری و لشکری ارسال گردیده است

فراخوان برای نجات جان دانشجویان دستگیرشده

دبیرخانه شورای ملی مقاومت

یکشنبه 10 خرداد 83 (30 می 2004)

شورای ملی مقاومت ایران دستگیریهایی گسترده دانشجویان را در آستانه سالگرد قیام 18 تیر محکوم کرده و مجامع بین المللی مدافع حقوق بشر و اتحادیه های دانشجویی در کشورهای مختلف جهان را به محکوم کردن سرکوب وحشیانه دانشجویان و تلاش برای نجات جان دستگیر شدگان فرا می خواند.

دبیرخانه شورای ملی مقاومت در ادامه این اطلاعیه می افزاید: هفته گذشته شمار زیادی از دانشجویان دانشگاهها دستگیر و شمار بیشتری توسط ارگانهای سرکوبگر احضار شده اند. روز پنجشنبه 7 خرداد ماه نیز جمعی از دانشجویان که در اعتراض به موج جدید سرکوب در مقابل دفتر سازمان ملل متحد در تهران دست به تحصن زدند مورد تهاجم قرار گرفته و گروهی از دانشجویان از جمله آقایان: کیانوش سنجر، سعید کلانکی، بهروز جاوید تهرانی، حسن زارع زاده اردشیر و امین کرد دستگیر و به مکان نامعلومی منتقل شدند. پیش از این نیز آقایان اسحاقی، خالقی، غلامی، محمد احمدی و خانمها مریم خرم، شیوا نظر آهادی و هانیه نعمتی و تعداد زیادی از دانشجویان... دستگیر شده بودند. مقاومت ایران در آستانه سالگرد قیام تیرماه و در شرایطی که رژیم آخوندی دستگیری و سرکوب دانشجویان و جوانان را برای ایجاد جو رعب و وحشت، شدت بخشیده است، از عموم مردم بویژه جوانان می خواهد با این تدابیر سرکوبگرانه به مقابله برخاسته و به یاری دانشجویان بشتابند.

تورنیه و سلاحهای کشتار جمعی

جزئیات اظهارنامه اتمی ایران اعلام شد

دو شنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

خبرگزاری فارس: یک منبع آگاه در گفتگو با خبرگزاری فارس جزئیات اظهارنامه اتمی ایران را اعلام کرد. وی که خواست نامش فاش نشود اظهار داشت: در این اظهارنامه که در 31 اردیبهشت در وین به آژانس بین المللی انرژی اتمی تحویل شده است، کلیه مسائل مربوط به فعالیتها و تحقیقات بیست ساله اتمی کشور اعلام شده است.

این منبع آگاه اضافه کرد: در مقدمه این گزارش ارسال آن بر اساس بند دو ماده الف پروتکل الحاقی اعلام گردیده است در حالی که این بند تاکید دارد کشورهایی که به پروتکل الحاقی پیوسته اند باید ظرف مدت 6 ماه از پیوستن قطعی به پروتکل اظهارنامه اتمی خود را تحویل آژانس دهند. وی با بیان اینکه فصل اول این گزارش به تاریخچه تحقیقات هسته ای ایران تعلق دارد، اظهار داشت: در این فصل مسائلی چون سابقه تحقیقات اتمی قبل از انقلاب و فعالیتهای تحقیقاتی پس از انقلاب مورد بررسی قرار گرفته است.

این منبع آگاه افزود: از جمله نکات قابل توجه در این بخش از گزارش، ارائه لیست کامل خریدهای اتمی ایران از کشورهای واسطه ها به تفکیک سال و نوع خرید است. وی بخش دیگر این گزارش را بررسی چرخه سوخت اتمی ایران دانست و افزود: در این بخش از گزارش، نوع تحقیقات مراکز و دانشگاهها و مراکز تحقیقات داخلی کشور که در زمینه مسائل هسته ای تحقیقات انجام می دهند بیان شده و ظرفیت و وضعیت معادن و مراکز تأمین سوخت هسته ای کشور در شهرهایی مانند یزد تشریح شده است.

این منبع آگاه با اشاره به اینکه اطلاعات کلیه مکانهای اتمی، ساختمانها و سایتیهای تحقیقات اتمی کشور بخش دیگری از این گزارش را شامل می گردد، گفت: در این بخش، اطلاعات کامل و نوع فعالیتهای ساختمانی، سایتها و شرکت های ایرانی که در زمینه مسائل هسته ای فعالیت می کنند درج گردیده است و فعالیت هر یک از این شرکتها، نوع خریدها، تعداد و حجم خریدها و مراکز نگهداری کالاهای آنها نیز در این بخش در دسترس می باشد. وی گفت: در بخش دیگری از این گزارش آخرین وضعیت مراکز اصلی اتمی کشور به همراه نقشه ها و گزارش کامل آنها درج گردیده است.

این منبع آگاه تصریح کرد: آخرین وضعیت تحقیقات و اقدامات علمی و نتایج آنها در غنی سازی اورانیوم نطنز، پروژه UCF اصفهان، نیروگاه اتمی بوشهر، پروژه آب سنگین اراک و ... در این بخش برای آژانس تشریح شده است.

این منبع آگاه بخش دیگر گزارش یک هزار صفحه ای ایران را اعلام مراکز استفاده کنند از فناوری تحقیقات هسته ای دانست و اعلام کرد: در این فصل، اسامی و نوع استفاده از محصولات حاصل از تحقیقات هسته ای از جمله پرتوهای اتمی در دانشگاهها، بیمارستانها و مراکز تحقیقات درمانی به تفکیک بررسی و به آژانس بین المللی انرژی اتمی اعلام شده است.

وی افزود: آخرین بخش گزارش اتمی ایران، پاسخ به سوالات و ابهامات کارشناسان آژانس بوده است. در هفته های گذشته چهار گروه بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی به ایران مراجعه و پس از بازدید از کلیه مراکز اتمی کشور و نیز برخی سایتیهای نظامی سوالات و ابهامات خود را مطرح نموده بودند که در این گزارش پاسخ داده شده است.

این منبع آگاه همچنین اعلام کرد: این گزارش دارای صدها صفحه جدول، نمودارهای مختلف و نقشه کلیدی مراکز تحقیقاتی و هسته ای کشور است.

وی در پایان افزود: با توجه به شفافیت گزارش ایران، امیدواریم شاهد حسن نیت آژانس و دبیر کل آن باشیم. چرا که در غیر اینصورت موضوع از روند طبیعی خود خارج شده و نوع تعاملات را دچار تغییر می کند.

کری ایران و کره شمالی را به توسعه سلاحهای هسته ای متهم کرد

دو شنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

خبرگزاری فارس: نامزد دموکرات انتخابات ریاست جمهوری آمریکا مدعی شد تمرکز جرج بوش رییس جمهوری این کشور بر عراق، به کره شمالی و ایران اجازه توسعه سلاحهای هسته‌ای را داده است.

"جان کری"، سناتور اهل ایالت ماساچوست در گفت‌وگو با شماره روز گذشته روزنامه نیویورک تایمز گفت: «دولت بوش در واقع نسبت به عراق و حذف چیزهای لازم نگاه کوتاه‌بینانه‌ای در ایجاد جهانی امن‌تر داشته است.»

وی افزود: «این دولت در حرافی و ایدئولوژی بسیار قوی و در تفکر استراتژیک و حقیقت‌بینی ضعیف است.»

کری تأکید کرد: «واقعیت این است که آنان متحدان خود را در سراسر این کره خاکی که مدت‌ها در خدمت آمریکا بوده‌اند، کنار گذاشته‌اند و آبروی ما را خدشه‌دار کرده‌اند. هیچ کس نیست که با جامعه جهانی در ارتباط باشد اما میزانی که ما خود را منزوی کرده‌ایم درک نکند و من فکر می‌کنم ما به این دلیل از امنیت کمتری برخورداریم.»

وی مدعی شد، ایران و کره شمالی و مواد هسته‌ای که در شوروی سابق وجود دارد، جدی‌ترین تهدید را برای دستیابی گروه‌های تروریستی به سلاحهای نامتعارف، به وجود آورده است.

نامزد دموکرات انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در پاسخ به این پرسش که آیا پیش از توجه به عراق با تهدیدهای دیگر برخورد می‌کرد یا خیر، گفت با «این تهدیدات به طور همزمان برخورد می‌کرد.»

وی خاطرنشان کرد: «سه سال و نیم یا چهار سال پیش ما دوربین‌های تلویزیونی و بازرسانی در پیونگ‌یانگ داشتیم اما امروز نداریم. کره‌ای‌ها از دریچه ما به مسائل فکر نمی‌کنند.»

کری تأکید کرد: «تعدادی گزینه پیش روی ما است و می‌تواند افراد را به پای میز مذاکره بنشانند و اینها گامهای همزمانی هستند که می‌تواند شما را به مقصد برساند.»

وی ارتباط با روسیه را اولویت کاری خود اعلام کرد و افزود: «وقتی که شما با یک کارشناس می‌نشینید آنان به شما می‌گویند که این مساله مهمترین موضوع در جهان است. خوب اگر اینچنین است چرا ما

آنطور که باید با آن برخورد نمی‌کنیم؟»

نامزد اهل ایالت ماساچوست آمریکا خاطرنشان کرد: «بی‌توجهی کاملی صورت گرفته است. حتی موضوع آخرین دیدار رییس جمهوری ما با رییس جمهوری روسیه در دستور کار قرار نگرفته است.»

وی افزود: «من با این موضوع با جدیت برخورد می‌کنم. این اولویت کاری من است.»

کری در مورد عراق گفت، این کشور ویتنام نیست و تنها شباهتهایی در این خصوص وجود دارد.

گزارش البرادعی تا دو روز آینده به شورای حکام ارائه می‌شود

دو شنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

سخنگوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد: محمد البرادعی رییس آژانس هنوز در حال تکمیل کردن گزارش درباره برنامه‌های هسته‌ای ایران است و این گزارش تا دو روز آینده در اختیار اعضای شورای حکام آژانس قرار خواهد گرفت.

به گزارش خبرگزاری مهر، "مارک گاردکی" سخنگوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو

اختصاصی با خبرنگار "مهر" اظهار داشت: گزارش هنوز آماده نشده است اما تا دو روز آینده به شورای حکام ارائه خواهد شد تا بررسی‌های نهایی صورت بگیرد.

پیش از این، ملیسا فلمینگ در گفت‌وگو دیگری با مهر اعلام کرده بود که گزارش البرادعی نهایتاً روز سه شنبه به شورای حکام ارائه می‌شود.

گاردکی رییس بخش مطبوعاتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تأکید بر این نکته که گزارش مذکور کاملاً محرمانه است، گفت: از لحاظ قانونی منابع رسمی، آژانس و دیگر افرادی که گزارش در اختیار آنان قرار می‌گیرد، مجاز نیستند درباره آن اخباری را منتشر و یا اظهار نمایند.

در حالیکه هربار پیش از نشست‌های شورای حکام آژانس، رسانه‌های غربی با جنجال‌سازی درباره برنامه‌های هسته‌ای ایران، ادعا می‌کنند که بخش‌هایی از گزارش در اختیار آنان قرار گرفته است،

سخنگوی آژانس به خبرنگار مهر گفت: به هیچ وجه نمی‌تواند درباره گزارش مذکور اطلاعاتی را در اختیار هیچ رسانه‌ای قرار دهد.

وی در پاسخ به سوال مهر مبنی بر مثبت یا منفی بودن گزارش گفت که نتیجه نهایی تا دو روز آینده مشخص خواهد شد.

گاردکی تصریح کرد: گزارش البرادعی نتیجه کار و تلاش سه ماه گذشته آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران است و نظریات آژانس درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران را منتشر می‌کند.

سخنگوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره اظهار نامه مبسوط ایران که حدود 10 روز قبل به

آژانس تحویل داده شد، گفت: اظهار نامه ایران به آژانس بیش از هزار صفحه بود و بررسی آن در مدت زمان کوتاهی که در دسترس بود، تقریباً غیر ممکن به نظر می‌رسید. اما آژانس بررسی‌های لازم را

انجام داده است و نتیجه بررسی‌ها را در گزارش منتشر خواهد کرد.

وی درباره اخبار یا جزئیاتی که درباره این متن منتشر شده است، اظهار بی‌اطلاعی کرد.

گزارش البرادعی باید در اختیار اعضای شورای حکام آژانس قرار گیرد تا اعضای شورا پس از بررسی این گزارش در نشست که 14 ژوئن در مقر آژانس تشکیل می شود، تصمیمات نهایی درباره فعالیت های متعارف هسته ای ایران را اتخاذ نمایند.

پیروز حسینی: منتظر ارایه گزارش البرادعی هستیم؛ از جزئیات اطلاع نداریم

سرپرست نمایندگی ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی تاکید کرد: ساختار گزارش محمد البرادعی در مورد مباحثی است که با کارشناسان و مسوولان آژانس مورد بحث قرار گرفته و بخش هایی از آن حل شده و بخش هایی از آن هم در حال حل شدن است.

پیروز حسینی در گفتگو با خبرنگار "مهر" در خصوص لحن، جزئیات و واقعی بودن گزارشی که قرار است مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی در یکی دو روز آینده درباره فعالیت های هسته ای ایران به اعضای این نهاد بین المللی ارائه دهد ابراز بی اطلاعی کرد و تاکید کرد: برای هرگونه اظهار نظر درخصوص گزارش البرادعی باید منتظر انتشار آن بود.

وی همچنین درباره اظهارنامه ارایه شده ایران به آژانس تاکید کرد: اگر در مورد مسائل محرمانه ایران در آژانس از جمله اظهارنامه، اطلاعاتی به جایی درز کند، حتما آن را از لحاظ حقوقی پیگیری می کنیم. سرپرست نمایندگی ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی تاکید کرد: اظهارنامه هزار صفحه ای ایران بصورت خیلی محرمانه به آژانس داده شده است و علی القاعده آن را در دسترس عموم قرار نمی دهند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

برمر، الیاور و پاچه چي را از صحنه رقابت ریاست جمهوری کنار زد

دو شنبه 11 خرداد 1383- 31 مه 2004

یک مقام ارشد در اداره آمریکایی عراق از کنار زدن الیاور و پاچه چي از سوی پل برمر حاکم آمریکایی عراق از صحنه رقابت برای ریاست جمهوری خبر داد.

به گزارش خبرنگاری مهر، در حالی که خبرگزاری فرانسه به نقل از یک مقام ارشد اداره آمریکایی عراق از اقدام این اداره برای کنار زدن دو گزینه نهایی برای تصدی ریاست جمهوری عراق یعنی غازی عجیل الیاور و عدنان پاچه چي از صحنه رقابت خبر داد، برخی منابع نیز از اعلام سه گزینه از سوی آمریکا برای تصدی پست ریاست جمهوری عراق خبر دادند.

پس از اینکه نشست ویژه و مشترک شورای حکومت انتقالی عراق، پل برمر حاکم آمریکایی عراق و اخضر ابراهیمی نماینده سازمان ملل متحد در عراق امروز برای دومین بار به تأخیر افتاد برمر از گزینه های دیگری سخن به میان آورد.

از سرتیپ ستاد ابراهیم انصاری و سرلشکر ستاد نزار الخرزجی روسای سابق ستاد مشترک ارتش و سعد عاصم الجنابی رئیس حزب جمعیت جمهوری به عنوان گزینه های ارائه شده از سوی برمر برای ریاست جمهوری عراق سخن گفته می شود.

تحلیلگران معتقدند که این اقدام در اجرای توصیه های عبدالله دوم پادشاه اردن است که هفته گذشته اعلام کرده بود: عراق در شرایط فعلی نیازمند افسر ارشدی است که بتواند زمام امور را در دست گرفته و نا امنی این کشور را که در تاریخ این کشور بی سابقه بوده است، برطرف سازد.

سرلشکر ستاد ابراهیم فیصل الانصاری 80 ساله در میان سالهای 1966 تا 1968 میلادی در زمان ریاست جمهوری عبدالرحمن عارف و مسئولیت عدنان پاچه چي به عنوان وزیر امور خارجه (سالهای 1965 تا 1967) ریاست ستاد مشترک ارتش عراق را برعهده داشت. در سال 1969 میلادی و پس از گذشت یکسال از به قدرت رسیدن بعثی ها بازداشت و تا سال 1971 در زندان ماند.

سرلشکر ستاد نزار الخرزجی 64 ساله نیز در زمان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران به عنوان یکی از فرماندهان برجسته مطرح شد و در پایان این جنگ و پیش از تجاوز به کویت در سال 1990 به سمت ریاست ستاد مشترک ارتش عراق دست یافت اما پس از تجاوز نظامی عراق به کویت و نارضایتی وی از این اقدام از سوی صدام رئیس جمهور وقت عزل و خانه نشین شد.

در همین حال غازی عجیل الیاوری در گفتگو با شبکه خبری العربیه کنار رفتن وی را از صحنه رقابت برای تصدی ریاست جمهوری عراق رد کرد.

سید عبدالعزیز حکیم رئیس مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق نیز در گفتگو با شبکه خبری الجزیره گفت که روند انتخاب رئیس جمهور جدیدی برای عراق به بن بست نرسیده و ارتباطات همچنان ادامه دارد.

وی همچنین تاکید کرد که همچنان و تنها دو گزینه (الیاور و پاچه چي) برای ریاست جمهوری عراق باقی مانده است و امیدوار است تا در ساعات آینده توافق نظری بریکی از این دو گزینه صورت گیرد.

جلال طالبانی رئیس اتحادیه میهنی کردستان عراق نیز در گفتگو با شبکه خبری العربیه، از تصمیم شورای حکومت انتقالی برای انتخاب غازی عجیل الیاور خبر داد اما گفت که به دلیل مخالفت های آمریکا و سازمان ملل متحد هنوز این تصمیم شورا به شکل رسمی اعلام نشده است.

نامه مقتدی صدر به صدرالدین قبانچی

دوشنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

خبرگزاری فارس: مقتدی صدر، روحانی عراقی، در نامه‌ای از اینکه یکی از طرفداران وی صدرالدین قبانچی از اعضای مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق را هدف قرار داد، معذرت خواهی کرد. در این نامه که در پایگاه اینترنتی خبرگزاری نجف اشرف منتشر شده، آمده است: «با اینکه شما از پذیرفتن من در دفتر خود (به نام سید شهید) به دلیل خشم از اقدامات من یا به دلایل دیگر خودداری کردید، به شما خرده نمی‌گیرم و بر آنچه که خدا امر فرموده است صبر می‌کنم.» در این نامه آمده است: «من از اینکه یکی از افرادی که ظاهراً به گروه من وابسته بوده است و این اقدام را علیه شما انجام داده است، معذرت می‌خواهم شاید بدین وسیله آتش فتنه میان ما شعله‌ور نشود و شکاف بین ما افزایش نیابد.» در ادامه این نامه آمده است: «من از دوستان و برادران خود در مجلس اعلا و سپاه بدر می‌خواهم تا با من دیداری داشته باشند.» خودروی «صدرالدین قبانچی» روحانی شیعه و از رهبران مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق روز جمعه پس از نماز جمعه در شهر نجف گلوله باران شد.

ترور يك مقام حزب اسلامي عراق در بغداد

دوشنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

خبرگزاری فارس: مهاجمان ناشناس شب گذشته هماهنگ کننده حزب اسلامی عراق را در منطقه "المحمودیه" واقع در جنوب بغداد ترور کردند. "ایاد السامرایبی" معاون دبیرکل حزب اسلامی عراق امروز به خبرگزاری فرانسه در بغداد گفت: «مهاجمان ناشناس شب گذشته "قحطان کاظم الربیعی" هماهنگ کننده بخش اطلاع رسانی حزب اسلامی عراق را در حین عزیمت به منزل ترور کردند.» وی افزود: برخی از اعضای حزب اسلامی یکی از افراد مسلح یاد شده را دستگیر کردند و وی نیز اسامی چندین نفر را که در این حادثه دست داشتند، فاش کرد. السامرایبی همچنین گفت: حزب اسلامی به منظور تشخیص سیاسی بودن و یا نبودن این حادثه، فرد دستگیر شده را به پلیس عراق تحویل داد. بر اساس این گزارش، رهبری حزب اسلامی عراق را که در شورای حکومتی این کشور نیز عضو دارد، محسن عبدالحمید بر عهده دارد.

شیعیان و آینده عراق - حکومت عرفی یا مذهبی

حوزه 1000 ساله نجف پایتخت واقعی عراق

مراد ویسی - وقایع اتفاقیه - سه شنبه 12 خرداد 1383 - 1 ژوئن 2004

هنگامی که ساختار حکومتی رژیم بعث فروپاشید و هنوز هیچ ساختار جدیدی در عراق ایجاد نشده بود، این شبکه سنتی روحانیت بود که در سراسر کشور به عنوان معدود ساختار و نهاد باقی مانده درصدد اعاده نظم اجتماعی و امنیتی برآمد. اولین مصداق فروپاشی، غارت وزارتخانه‌ها و دوایر دولتی از همان روز اول بود که کسی جز علما در آن شرایط قدرت تکفیر و مقابله با آن را نداشتند. با فتوای علما و مراجع بزرگ نجف، نه تنها غارت اموال وزارتخانه‌ها متوقف شد بلکه مقلدین بر خود فرض دانستند که اموال غارت شده را برگردانند. پس از آن، در حالی که ناامنی و هرج و مرج محلات شهرهای مختلف را گرفته بود، کمیته‌های انتظامی و امنیتی حول علما و مساجد تشکیل شد تا نظم عمومی را اعاده سازند. بعدها نیز که مسائل مهم‌تری نظیر تدوین قانون اساسی موقت و تشکیل دولت انتقالی مطرح شد، معلوم گردید که بدون توجه به نظرات مراجع، علما و حوزه‌های علمیه پیش بردن امور ممکن نخواهد بود و یا حداقل سرعت پیشبرد امور کاهش خواهد یافت. اصرار آیت‌الله سیستانی بر سرشماری و برگزاری انتخابات ثابت کرد که آمریکایی‌ها در محاسبه قدرت، نفوذ و حتی میزان سیاسی بودن مراجع نجف به شدت دچار اشتباه شده‌اند. ایستادگی آیت‌الله سیستانی بر این موضع باعث تغییر در برنامه آمریکا برای انتقال قدرت در عراق شد و آمریکایی‌ها مجبور شدند خیلی زودتر از آنچه که اعلام می‌شد وعده دهند که دولت انتقالی در 30 ژوئن (10 تیر) قدرت را به عراقی‌ها واگذار کند. از طرف دیگر، در حالی که به نظر می‌آمد که آیت‌الله سیستانی به دلیل وابستگی به «مکتب فقهی نجف» و از جمله عقاید استاد خویش آیت‌الله العظمی ابوالقاسم خوینی، چندان حول و حوش سیاست نگردد، اما دیدگاه‌های مذهبی و فقهی وی که از منظر دفاع از کیان تشیع صورت می‌گرفت، به طور کامل دارای تبعات و آثار سیاسی بوده و هست. دغدغه اصلی آیت‌الله سیستانی یک دغدغه مذهبی است. او درصدد است که یک بار برای همیشه وزن شیعه و تعداد شیعیان در عراق مشخص گردد و طبق این «سند مادر»، حقوق از دست رفته شیعیان عراق در 70 سال گذشته در تمامی حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... اعاده شود. اکنون نیز که تنش و درگیری در مناطق شیعه‌نشین گسترش یافته، این مراجع و علمای برجسته در نجف، کربلا و کوفه هستند که به عنوان مرکز رجوع مردم برای اعاده امنیت و نظم مورد توجه قرار گرفته‌اند و حتی نیروهای درگیر از جمله آمریکایی‌ها و

مقتدی صدر نیز پذیرفته‌اند که اگر کسی قرار است به عنوان میانجی قادر به کنترل و مدیریت بحران شود، این میزان از نفوذ فقط به مراجع و علما برمی‌گردد.

در کاظمین شیخ جواد خالصی، در کربلا مدرسی‌ها، در نجف مراجع تقلیدی چون آیت‌الله سیستانی، آیت‌الله بشیر نجفی، آیت‌الله اسحاق فیاض، آیت‌الله محمد سعید حکیم و در سایر شهرهای شیعه نمایندگان مراجع بزرگ به قطب‌های قدرت تبدیل شده و بدون توجه به نظرات آنها، اداره امور در این شهرها غیرممکن و یا دشوار به نظر می‌رسد. شاید درست به همین دلیل است که آن دسته از جریان‌های داخلی و خارجی که چنین نقش و جایگاهی را مخالف اهداف و منافع خود تلقی می‌کنند، طی ماه‌های اخیر درصدد برآمده‌اند یا از طریق آسیب‌زدن به میزان نفوذ اجتماعی و سیاسی مراجع و علما، وضع موجود را تغییر دهند و یا حتی در مواردی حتی به تهدید فیزیکی و خشونت بار مراجع و علما مبادرت ورزند. ترور آیت‌الله سیدمحمد باقر حکیم، تعرض مسلحانه روزهای گذشته به دفاتر و منازل مراجع برجسته نجف، تلاش ناکام برای ترور صدرالدین قبانچی امام جمعه نجف و حتی تلاش برای ترور برخی از علمای سنی عضو تجمع علمای مسلمین یعنی مهم‌ترین تشکل علمای سنی را می‌توان برنامه‌های هدفمند و سازمان یافته برای جنگ‌های مذهبی در عراق و تضعیف جایگاه مذهب‌یون به ویژه علما و مراجع در شرایط کنونی دانست. این در حالی است که طراحان این سناریو به خوبی بر این نکته واقف هستند که گسترش ترورهای مذهبی خواه هدف ترورها علمای سنی و یا شیعه باشد، زمینه را برای حذف کلی مذهب‌یون و علمای دینی از فرآیند تصمیم‌گیری در جامعه و ساختار سیاسی حکومتی جدید عراق فراهم می‌سازد و جامعه عراق را به عنوان یک جامعه مذهبی به سمت یک دولت لائیک سوق دهد.

«آیت‌الله سید علی سیستانی»

آیت‌الله سیستانی که امروز از وی به عنوان عالی‌ترین مرجع شیعی در نجف یاد می‌شود و پس از سقوط صدام، از او به عنوان یکی از قدرتمندترین و ذی‌نفوذترین مردان عراق یاد می‌شود. در سال 1307 هجری شمسی (1928 میلادی) در شهر مشهد به دنیا آمد. وی در سال 1360 به امر پدرش به آموختن مقدمات علوم حوزوی پرداخت. وی پس از گذراندن مراحل مقدماتی دروس حوزوی نزد اساتید برجسته برای تکمیل تحصیلات خود به قم مهاجرت کرد. سپس در سال 1950 از قم به نجف رفت. در آنجا در محضر اساتید برجسته‌ای چون شهید صدر، آیت‌الله حکیم و آیت‌الله خویی تلمذ کردند. بعضی از اساتید حوزه علمیه نجف گفته‌اند که عده‌ای از فضلا و علما از آیت‌الله خویی بعد از فوت آیت‌الله سیدنصرالله مستنبط خواستند که شرایطی را برای انتخاب جانشینی که دارای صلاحیت مرجعیت در حوزه علمیه نجف باشد فراهم کند. وی آیت‌الله سیستانی را برای علمشان، پاک‌ی مسلكشان و نیز خطمشي استوارشان انتخاب کردند. ابتدا نماز را در محراب آیت‌الله خویی برپا کردند. بعد از فوت آیت‌الله خویی، سیستانی یکی از تشییع‌کنندگان جنازه آن مرحوم بودند و نماز میت را بر او گذاردند. پس از آن، زمام مرجعیت حوزه علمیه را به دست گرفتند و شروع به فرستادن اجازات، تقسیم و پخش حقوق و تدریس از روی منبر آیت‌الله خویی در مسجد (خضرا) نمودند و به این صورت، آیت‌الله سیستانی شهرت زیادی در عراق، کشورهای خلیج فارس، هند، آفریقا و... مخصوصاً در میان قشر جوانان پیدا کردند. آیت‌الله سیستانی یکی از علمای سرشناس و برجسته‌ای هستند که مشهور به اعلمیت بوده و جمع کثیری از اهل علم و اساتید حوزه علمیه قم و نجف بر اعلمیت ایشان گواهی می‌دهند. نزدیک به 34 سال پیش، آیت‌الله سیستانی شروع به تدریس بحث خارج فقه و اصول و رجال کردند و نیز بحث‌هایی پیرامون مکاسب، طهارت، نماز، قضا، خمس و برخی از قواعد فقهی مانند ربا، تقیه و الزام به انجام رساندن. وی تدریس اصول را در سه دوره تمام کرد که بعضی از بحث‌های این دوره مثل بحث‌های اصول علمی و تعادل و تراجیح و همچنین بعضی از مباحث فقهی و برخی از ابواب نماز و قاعده تقیه و الزام، آماده چاپ است. عده‌ای از فضلاء معروف نیز که بعضی از ایشان مدرس بحث خارج می‌باشند مانند علامه شیخ مهدی مروارید، علامه سیدمرتضی مه‌ری، علامه سیدحبيب حسینیان، سیدمرتضی اصفهان، علامه سیداحمد مددی، علامه شیخ باقر ایروانی و تعدادی از اساتید حوزه‌های علمیه، بحث ایشان را به مراجعه و بررسی گذاشتند. آیت‌الله سیستانی هم‌زمان با تدریس و بحث مشغول تألیف و نگاشتن کتاب‌های مهم و چند رساله شدند. همچنین وی کلیه مباحث درسی اساتید خود را به رشته تألیف درآورده است.

«آیت‌الله سیدکاظم حائری»

نام آیت‌الله سیدکاظمی حائری بیشتر به عنوان پیشوای مذهبی مقتدی صدر شنیده شده اما سوای این مسأله او یک مرجع بزرگ برای عراقی‌ها است. او در سال 1317 شمسی در شهر کربلا به دنیا آمده و در سن پنج سالگی در نزد مادرش به فراگیری دانش پرداخت و پس از دو سال برای تحصیل علوم حوزوی تحت تعلیم و تربیت پدر قرار گرفت و تمامی سطح را در نزد وی به پایان رساند. سیدکاظم حائری در سن هفده سالگی در درس خارج آیت‌الله سیدمحمود شاهرودی حاضر شد و نزدیک به هجده سال از درس فقه و اصول ایشان بهره گرفت. او در همان زمان با آیت‌الله محمد باقر صدر آشنا شد و حدود چهارده سال در فقه و اصول، فلسفه و اقتصاد از محضر وی بهره برد.

آیت‌الله حائری پیش از انقلاب ایران دو کتاب تحت عنوان «اساس الحکومه الاسلامیه» (پایه‌های حکومت اسلامی) و «الکفاح المسلح فی‌الاسلام» (مبارزه مسلحانه در اسلام) به رشته تحریر درآورد و وارد مبارزات سیاسی با رژیم بعث عراق شد. تا اینکه در اوایل دهه 70 میلادی حوزه علمیه نجف و به‌ویژه علمای نجف تحت فشار شدید حکومت صدام قرار گرفتند و آیت‌الله حائری همانند برخی دیگر از علمای مبارز عراقی ناچار شد که در سال 1352 نجف را به مقصد قم ترک کند.

سیدکاظم حائری این اواخر نیز کتابی با موضوع ضرورت بر پایه حکومت عدل بر روی زمین به دست یک فقیه جامع شرایط به نام «ولایه الامر فی عصر الغیبه» (ولایت امر در عصر غیبت) نوشته است. او از زمان حضورش در قم به تدریس خارج فقه و اصول اشتغال داشته است.

از تألیفات وی می‌توان به «دلیل مجاهد»، «القضاء فی‌الفقه الاسلامی»، «الامامه وقیاده المجتمع»، «الفتاوی‌المنتخبه»، «المرجعیه و القیاده» و «دلیل المسلم المغترب» اشاره کرد.

گفته می‌شود «سید محمود هاشمی شاهرودی»، «شیخ محمدعلی تسخیری»، «سیدعبدالعزیز حکیم» و بسیاری از شخصیت‌های مذهبی و سیاسی دیگر از شاگردان وی به شمار می‌روند. او هم‌اکنون به شدت تحت فشار است زیرا از یک سو طرفداران مقتدی صدر درصدد اخذ فتوای مبنی بر جهاد و علیه خارجی‌ها از او هستند و از طرف دیگر برخی از علما و مراجع نجف و حتی مردم شهرهای نجف و کربلا از او می‌خواهند که از تندروی‌های مقتدی صدر فاصله بگیرد.

«آیت‌الله سیدمحمدسعید حکیم»

آیت‌الله سیدمحمد سعید یکی از بزرگترین علمای در قید حیات از خاندان حکیم است. او در سال 1312 هـ. ش در شهر نجف به دنیا آمده و از همان ایام جوانی در محضر بزرگانی چون شیخ محمدحسین اصفهانی، شیخ عبدالحسین حلی، استاد و پدر معنوی وی، میرزا سیدحسن بجنوردی و آیت‌الله خویی تلمذ کرده است.

وی پس از پایان درس خارج در سال 1967 به تدریس درس خارج و اصول و از سال 1969 تا امروز به تدریس خارج فقه مشغول بوده است.

وی شاگردان برجسته بسیاری نیز که هر یک از آنها امروز از بزرگان جهان تشیع به شمار می‌روند، تربیت کرده است که از جمله آنها می‌توان به شیخ هادی آل رضی اشاره کرد که خود اکنون از علمای در سطح مرجعیت به شمار می‌رود.

آیت‌الله محمدسعید حکیم پس از فوت آیت‌الله خویی از مراجع بزرگ شیعه، از سوی برخی از گروه‌ها، علما و مجتهدان حوزه علمیه نجف به عنوان مرجع تقلید برگزیده شد.

وی تألیفات بسیاری دارد که از جمله آنها می‌توان به «منهاج الصالحین» (3 جلد)، «مناسک الحج و العمره»، «المحکم فی‌اصول الفقه» (6 جلد)، «دوره فی تهذیب علم الاصول» و «حاشیه‌ای بر رسائل شیخ انصاری» (3 جلد) اشاره کرد: آیت‌الله محمدسعید حکیم هم‌اکنون از مراجع موردتوجه در نجف به شمار می‌رود.

«آیت‌الله محمد اسحاق فیاض»

آیت‌الله محمد اسحاق که یکی از 4 مرجع بزرگ نجف در شرایط کنونی به شمار می‌رود، از 1309 هـ. ش در روستای صوبه یکی از روستاهای استان غزنی واقع در جنوب کابل، پایتخت افغانستان به دنیا آمده است. وی دومین فرزند خانواده بود و پدر وی کشاورز ساده‌ای بود که روی زمین دیگران کار می‌کرد و خرج خانواده را می‌داد.

پدرش از همان دوران کودکی محمد اسحاق به نبوغ و ذکاوت وی پی برده بود، به همین دلیل در آن زمان که مدارس به شکل امروزی نبود هر روز وی را به مکتب‌خانه روستا می‌فرستاد. بنابراین پدر محمد اسحاق ناچار بود که او را در سرمای یخبندان زمستان برای رساندنش به مکتب‌خانه به پشت خود حمل کند. وی در پنج سالگی قرآن را آموخت و سپس در سن پانزده سالگی برای فراگیری دروس حوزوی به مدرسه دینی روستای مجاور که مؤسس آن قربانعلی حیدر بود، رفت.

سپس برای ادامه تحصیلات راهی نجف شد و در نجف زیر نظر اساتید برجسته آن زمان ملاسماعیل و ملاحیدر تلمذ نمود ولی بعد از وفات پدرش تصمیم گرفت که به مشهد مهاجرت کند.

شیخ فیاض یک سال بعد از تحصیل در مشهد و در حالی که 18 سال بیشتر نداشت مجدداً به نجف برگشت تا تحصیلات خود را کامل کند.

او در آنجا از اساتید برجسته‌ای چون شیخ میرزا کاظم تبریزی، سیداسدالله مدنی، شیخ میرزا علی فلسفی و شیخ مجتبی لنگرانی بهره برد.

بالاخره شیخ فیاض توانست در سن بیست سالگی درس خارج خود را به پایان رساند و به تدریس دروس خارج پردازد. وی از دیدگاه بسیاری از طلبه‌ها و علمای نجف هم‌سطح اساتیدی چون خویی، صدر، سیستانی و روحانی به شمار می‌آید و امروز از استادان بنام حوزه علمیه نجف به شمار می‌آید. وی هم‌اکنون در مسجد الهندی و مدرسه آیت‌الله سیدکاظم یزدی مشغول تدریس است و در تحولات اخیر عراق بسیار مورد رجوع بوده است.

طی یک سنت قدیمی در حوزه‌های علمیه، بسیاری از مراجع کمیته‌ای را تشکیل می‌دهند تحت عنوان «کمیته استفتاء» که وظیفه این کمیته پاسخ به سؤالات، شبهات و مسائل شرعی مردم است. از جمله این کمیته‌ها، کمیته استفتاء امام خمینی بود که تا آخرین روز حیات ایشان ادامه داشت و یکی از

اعضای آن شیخ اسحاق بود که 25 سال سابقه عضویت در آن کمیته را داشت. البته علمای بسیاری نیز مانند آیات سیدمرتضی خلخالی، شیخ میرزا غروی، سیدمحمدباقر صدر، شیخ میرزا جواد تبریزی، شیخ وحید خراسانی، سیدتقی قمی، شیخ میرزا علی فلسفی، سیدعلی سیستانی و علمای بزرگ دیگر نیز در این جمع حضور داشتند.

آیت‌الله اسحاق فیاض تألیفات بسیاری دارد که می‌توان از جمله آنها به «محاضرات فی اصول الفقه» (10 جلد)، «الاراضی»، «النظره خاطفه فی الاجتهاد»، «احکام نیوک»، «مناسک حج»، «منهاج الصالحین (3 جلد)»، «شرحی بر عروه الوثقی» (که تاکنون 10 جلد از آن به چاپ رسیده است) و «مباحث الاصولیه» (14 جلد است که 3 جلد از آن به چاپ رسیده است) اشاره کرد.

«آیت‌الله سیدمحمدتقی مدرس»

سیدمحمدتقی مدرس که اکنون از ذی‌نفوذترین علمای کربلاست در سال 1324 ه.ش در این شهر به دنیا آمده است. پدرش سیدمحمدکاظم مدرس از بزرگان حوزه‌های دینی از جمله حوزه کربلا و پدیزگش آیت‌الله سیدمحمدباقر مدرس مرجع تقلید زمان خود بوده است. وی از سوی مادر به خاندان نامدار شیرازی که به خاطر نقش سازنده خود در حوزه‌های علمی و نیز سابقه مبارزات سیاسی شهرت بسیار دارند، وابسته است.

در حقیقت وی تربیت یافته خانواده‌ای است که بیش از یک قرن لباس مرجعیت را به تن داشته‌اند. این خانواده هفت مرجع تقلید و پنجاه عالم مذهبی را به جامعه تقدیم نموده است که دو تن از آنها در تاریخ ماندگارتر شدند، نخست میرزا سیدحسن شیرازی رهبر نهضت تنباکو در ایران و دوم میرزا محمدتقی شیرازی رهبر انقلاب «ثوره العشرین» عراق در سال 1920 میلادی علیه استعمارگران انگلیس. محمدتقی مدرس از چهره‌های مبارزاتی بارز در عراق به شمار می‌رود.

افزایش فعالیت‌های آیت‌الله مدرس در زمینه نشر تفکرات ضداستبدادی و انتقاد از سیاست‌های رژیم بعث عراق موجب شد که وی به شدت زیر فشارهای امنیتی و سیاسی قرار گیرد. به همین علت در اوایل 1350 ه.ش از عراق مهاجرت کرد و کشور کویت را به دلیل همجواری با عراق برای اقامت برگزید و از آنجا مبارزات سیاسی خود را علیه رژیم صدام از سرگرفت. مدرس از همان دوران حضورش در عراق اخبار و وقایع انقلاب ایران را پیگیری می‌کرد و روابط نزدیکی با بسیاری از انقلابیون ایران برقرار کرده بود و آنها را مورد حمایت و پشتیبانی قرار می‌داد.

وی پس از گذشت چهار ماه از پیروزی انقلاب ایران در سال 1357 به ایران مهاجرت کرد. مدرس تنها راه چاره رفع مشکل عقب‌ماندگی جهان اسلام را فعالیت‌های همه‌جانبه و زیربنایی در جهت ایجاد پایه‌های نیرومند می‌داند. مدرس با بسیاری از جنبش‌های اسلامی خارج از عراق نیز ارتباط دارد و به احداث حوزه‌های دینی در کشورهای دیگر کمک کرده که، برجسته‌ترین این حوزه‌ها را می‌توان، حوزه قائم دانست که طلاب آن از بیش از 35 کشور جهان گرد آمده‌اند و حدود 1200 عالم دینی از آن فارغ‌التحصیل شده‌اند.

وی نشریات متعددی را نیز راه‌اندازی کرده که از جمله آنها «الشهدی»، «عاشورا» و «البصائر» است. از تألیفات وی می‌توان به تفسیر قرآن در 18 جلد، تاریخ اسلام در 20 جلد، «التشریح الاسلامی» (قانونگذاری در اسلام)، «الفقه الاسلامی»، «التحریر الاسلامی» (مبارزه طلبی اسلامی) و «البعث الاسلامی» (رستاخیز اسلامی) اشاره کرد.

آیت‌الله شیخ محمد مهدی آصفی

شیخ محمد مهدی آصفی در سال 1316 ه.ش در یک خانواده روحانی در نجف اشرف متولد شده است. وی از دوران نوجوانی با حوزه علمی ارتباط داشته و پس از گذراندن مقدمات دروس علوم دینی، وارد مقطع سطح حوزه علمی شده است. او از استادان بنامی استفاده برده که می‌توان از جمله آنها از آیات عظام شیخ مجتبی لنگرانی (درس فقه)، شیخ صدرا بادکوبی (درس اصول)، سربابی (تفسیر)، شیخ محمدرضا مظفر (منطق)، شیخ عبدالمنعم فرتوسی (بلاغت و معانی و بیان)، او همگام با دروس حوزوی، درس‌های دانشگاهی را تا مقطع فوق لیسانس دانشگاه بغداد در رشته معارف اسلامی ادامه داده است. استادانی که او در مرحله عالی حوزه یعنی درس خارج از آنها بهره جسته عبارتند از: آیات عظام میرزا باقر زنجانی، شیخ حسین حلی، حکیم، امام خمینی و ابوالقاسم خویی.

وی دارای تألیفات زیادی از جمله «ملکیه الارض فی الاسلام» است، که در نجف نوشته شده و سی‌سال پیش آیت‌الله شیخ مرتضی آل‌یاسین و آیت میرزا هاشم آملی با استناد به این کتاب، به‌ویژه اجازه اجتهاد داده‌اند.

وی که در فقه و قرآن صاحب‌نظر می‌باشد فعلاً به تدریس خارج فقه (تخریح فقهی مسائل بانکداری) و تکمیل کتاب‌های فی‌رحاب‌القرآن (که در حکم یک تفسیر موضوعی است در 12 جلد) اشتغال دارد. آیت‌الله آصفی حدود سی‌سال در کادر رهبری حزب‌الدعوه عراق عضویت داشت اگرچه مدتی است که از این حزب به دلالتی بیرون آمده و اقدام به تأسیس مؤسسه خیره امام باقر(ع) نموده است. که تقریباً 6700 خانواده پناهنده عراقی و افغانی را در بیش از 33 نقطه از ایران تحت پوشش دارد. از دیگر اقدامات این روحانی ایجاد مجتمع‌های مسکونی (حدود 110 واحد مسکونی) برای ایتم در قم و 220 واحد مسکونی برای کمک‌های مادی و معنوی به مؤمنین در داخل عراق و داخل کشور افغانستان بوده است.

از تألیفات وی نیز می‌توان از کتاب‌های «الدعا» عنه اهل بیت (ع)»، «الهوی فی حدیث اهل بیت (ع)»، «حقیقه الحریه»، «من وحی التقی»، «المدخل الی ادراسه التشریح الاسلامی» و «اجتهاد والتقلید و سؤون الفقه» نام برد. آیت‌الله آصفی سال‌های متوالی در ایران اقامت داشته و در مراسم تشییع جنازه شهید آیت‌الله محمدباقر حکیم، سرپرستی یک هیأت عالی‌رتبه اعزامی از ایران را برعهده داشت.

آیت‌الله صادق حسینی شیرازی

سیدصادق حسینی شیرازی در سال 1318 در کربلا به دنیا آمده است. او پرورش یافته خاندان معروف و شاخص در فقهات و مرجعیت در طول یکصدوپنجاه سال اخیر است. بزرگ مرجع جهان تشیع آیت‌الله سیدمحمد حسن شیرازی معروف به مجدد شیرازی صاحب نهضت مشهور تنباکو در ایران، مرجع دینی آیت‌الله میرزامحمدتقی شیرازی رهبر انقلاب 1920 عراق، مرجع دینی آیت‌الله سیدعلی شیرازی فرزند مجدد شیرازی از بزرگان و مراجع شیعه در نجف اشرف، آیت‌الله سیداسماعیل شیرازی، آیت‌الله سیدعبدالهادی شیرازی، آیت‌الله سیدمیرزا مهدی شیرازی، مرجع دینی آیت‌الله سیدمحمدحسینی شیرازی (برادر وی) و آیت‌الله سیدحسن شیرازی مؤسس و بنیانگذار حوزه علمیه حرم مطهر حضرت زینب (ع) که در سال 1358 ه.ش در بیروت به دست عوامل رژیم بعث عراق ترور شد.

سیدصادق شیرازی دروس دینی و حوزوی خود را از محضر بزرگان، علما و مراجع حوزه‌های علمیه فراگرفته و به درجات عالی علم و اجتهاد رسیده است. علما و بزرگان شیعه وی را به‌عنوان عالمی فقیه و آشنا به علوم معقول و منقول می‌شناسند. او تألیفات متعدد و گوناگون برای سطوح مختلف مردم دارد. از جمله تألیفات نامبرده، «شرح لمعه»، «شرائع الاسلام»، «شرح تبصره المتعلمین»، شرح کتاب صمدیه و موجز در منطق»، «شرح عروه الوثقی در مسائل اجتهاد و تقلید» و کتاب معروف بیان‌الاصول و قاعده لاضرر و لاضرار» است. سیدصادق شیرازی بیش از 20 سال و از هنگام مهاجرت به کویت در سال 1356 ه.ش تاکنون مشغول بحث و تدریس خارج فقه و اصول بوده است و در محفل علمی وی جمع زیادی از علما، دانشمندان، فضلا و حتی مجتهدین برای استفاده از محضر علمی‌اش حاضر شدند. چنانچه برخی از مدرسین خارج در حوزه علمیه قم و سوریه از شاگردان او به‌شمار می‌روند. از اهتمامات و شیوه این مرجع دینی توجه به امر تأسیس و گسترش مؤسسات دینی و انسانی و فرهنگی و خیریه بوده و بسیاری از هیأت‌های دینی، حسینی، مساجد، حسینی‌ها، مدارس، کتابخانه‌ها، انتشارات و درمانگاه‌ها به سفارش وی تأسیس گردیده است.

آیت‌الله سیدمحمد حسینی شاهرودی

سیدمحمد حسینی شاهرودی در سال 1301 ه.ش در نجف به دنیا آمد. وی در خانواده‌ای رشد و نمو کرد، که از متدین‌ترین و با تقواترین بیوت علمی نجف به‌شمار می‌رفت. سیدمحمد مقدمات را نزد پدرش و همچنین شیخ‌علی شهر بابکی و شیخ شمس زنجانی که از اساتید مبرز علم منطق بودند، فرا گرفت. بعضی از دروس سطح خود را نیز مانند رسائل و مکاسب نزد پدرش به‌صورت خصوصی و کتاب کفایه‌الاصول را نزد آیت‌الله میرزاهاشم آملی و شیخ عبدالحسین رشتی تحصیل نمود. وی از همان جوانی از مدرسین سطوح عالی دروس حوزی به‌شمار می‌رفت. شاهرودی در سال 1318، در سن شانزده سالگی به آخرین مرحله دروس حوزوی یعنی درس خارج قدم نهاد، این در حالی است که در این سن و سال کم، شروع درس خارج بی‌سابقه یا کم‌نظیر بوده است. ایشان در سال 1333 ه.ش موفق به کسب اجازه اجتهاد از مرحوم آیت‌الله سیدمحمد شاهرودی شدند.

سیدمحمد شاهرودی اولین جلسه تدریس خارج خود را در سال 1341 ه.ش در سن 39 سالگی در مسجد هندی که از مهمترین مراکز تدریس در حوزه علمیه نجف به‌شمار می‌رفت، شروع نمود، که همچنان این جلسات وی روزی دوبار ادامه دارد. او در پی اخراجش توسط رژیم بعث عراق از نجف در سال 1358 به شهر قم آمد و مانند بسیاری از علمای مهاجر عراقی در این شهر اقامت نمود. از تألیفات وی می‌توان به «ذخیره المؤمنین لیوم‌الدین» (عربی)، «دروس فی احکام النساء» (عربی)، «رساله توضیح‌المسائل» (فارسی، اردو)، «درس‌های ویژه بانوان»، «حاشیه به عروه الوثقی» و «کتاب فی‌حدود» اشاره کرد. وی در حوزه خدمات اجتماعی نیز فعالیت‌های قابل توجهی انجام داده که می‌توان به ساخت مساجد، حسینی‌ها، مدارس علمیه، کتابخانه‌ها، بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها اشاره کرد.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

تغییر رویکرداروپا به ایران

گروه سیاسی روزنامه اعتماد: سه شنبه 12 خرداد 1383- 1 ژوئن 2004

همان‌گونه که بسیاری از کارشناسان غربی بویژه امریکایی پیش‌بینی کرده بودند، اتحادیه اروپا در سال 2004 رویکرد متفاوتی را در پیش گرفت و برخلاف سال 2003 به گفت‌وگوی سازنده خود با ایران ادامه نداد. اتحادیه اروپا نه تنها در قضیه برنامه هسته‌یی ایران به دیدگاه افراطی و تنبیهی امریکا نزدیک شد، بلکه در بسیاری از مسائل داخلی همانند جزایر سه‌گانه، حقوق بشر و انتخابات مجلس هفتم به تهران فشار آورد. برخی از صاحب‌نظران معتقدند که در دلایل این تغییر موضع می‌توان تا حدودی به اقدام‌های (به زعم اروپاییان) سوءظن برانگیز ایران و در نتیجه بی‌اعتمادی اروپا اشاره کرد. لیکن اعتقاد کلی بر این است که تاثیر تحولات خارجی در تغییر جهت اروپا، به مراتب بیشتر بوده است. برخی از این تحولات خارجی عبارتند از: نخست، برخی محافل امنیتی و اطلاعاتی فاش ساخته‌اند که امریکا در تلاش است اتحادیه اروپا را به پذیرش عضویت ترکیه مجاب کند. درست است که ورود کشور مسلمان ترکیه در اتحادیه اروپا، یک‌دستی و وحدت مسیحی آنها را بر هم خواهد زد، لیکن اروپا همواره به اقتصاد و گسترش حوزه نفوذ خود می‌اندیشد. شرایطی که امریکا در منطقه و بویژه در عراق ایجاد کرده است، به ضرر اروپاست و در واقع، از بین بردن ساختار انگلیسی و اروپایی خاورمیانه محسوب می‌شود. بنابراین، اتحادیه اروپا قصد دارد که با پذیرش عضویت ترکیه، مرزهای خود را به آسیا و علی‌الخصوص منطقه خاورمیانه نزدیک کند. پذیرش ترکیه باعث می‌شود که اروپا با سه کشور بسیار مهم سوریه، ایران و عراق همسایه شده و بتواند به تاثیرگذاری مستقیم بر این کشورها و منطقه بپردازد. لیکن لازمه این همسایگی، ثبات و امنیت در سه کشور ایران، عراق و سوریه است. یک ایران اتمی (مجهز به تسلیحات هسته‌یی) نه تنها می‌تواند این ثبات برنامه‌ریزی شده اروپایی را بر هم زند، بلکه می‌تواند دیگر کشورهای منطقه را نیز به یک مسابقه تسلیحاتی سوق دهد. در محافل امنیتی گفته شده است که این مسابقه تسلیحاتی از هم‌اکنون آغاز شده و شواهد زیادی مبنی بر فعالیت‌های هسته‌یی ترکیه و عربستان سعودی وجود دارد. از این رو، اروپاییان احساس می‌کنند که سلاح هسته‌یی ایران، بیش از هر زمان آنها را تهدید می‌کند و باید به هر نحوی جلوی آن گرفته شود. دوماً خبرهای چند روز گذشته که البته مورد تایید رسمی نیست حاکی از توافق امریکا با اروپا و بخصوص روسیه برای صدور قطعنامه شدیدالحن علیه ایران در جلسه 14 ژوئن شورای حکام است. در دلیل این توافق، اظهار شده است که امریکا و اروپا برای تامین امنیت خاورمیانه بزرگ (خاورمیانه به اضافه شمال آفریقا) به اجماع نظر رسیده‌اند. بدین ترتیب که امریکا تمام تلاش‌های خود را بر عراق و اروپا بر ایران متمرکز خواهند کرد. امریکا اعتقاد دارد که شکست در عراق، تنها شکست امریکا نیست و اروپا نیز در این میان بازنده خواهد بود. بنابراین، امریکا و اروپا تصمیم گرفته‌اند که از بازی با حاصل جمع صفر (برنده شدن یکی معادل بازنده شدن طرف دیگر است) در خاورمیانه دست بردارند و به این اعتقاد رسیده‌اند که اگر در عراق شکست بخورند، برندگان اصلی کشورهای هم‌چون ایران خواهند بود. آنها به این نتیجه رسیده‌اند که ایران یک تهدید مشترک است و نباید به آن اجازه دهند که خود را به برنامه هسته‌یی مجهز کند. اروپاییان در ماه اکتبر گذشته قصد داشتند که ایران را فقط از برنامه تسلیحات هسته‌یی منصرف کنند و کاری به برنامه هسته‌یی (غیرتسلیحاتی) آن نداشتند. لیکن تلاش فعلی آنها بر محروم کردن ایران حتی از برنامه هسته‌یی معطوف شده است و اگر غیر از این بود، آنها باید به توافق اکتبر خود با تهران پایبند می‌ماندند. ما حاصل همه این تحولات، تجدید حیات پیمان اروپا امریکاست و غرب بر این اعتقاد قرار گرفته است که بدون حل و فصل مساله ایران، نمی‌توان به یک سیاست امنیتی منسجم در قبال خاورمیانه بزرگ دست یافت.

روزنامه های تهران: دو شنبه 11 خرداد

بی بی سی - دو شنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

روزنامه های دوشنبه تهران همزمان با آغاز مجلس هفتم از تشکیل جلسه ای در دانشگاه تهران برای تجلیل از اصلاح طلبان مجلس ششم نوشته اند.

شرق خبر داده که در جلسه "دانشجویان و اخراج از حاکمیت" فاطمه حقیقت جو گفته است اگر مجلس به عنوان مهمترین نهاد مردمی که منتقل کننده خواست آنهاست در نظر گرفته شود، نحوه شکل گیری آن تاثیر بسزایی در سرنوشت مردم دارد، لذا مجلس باید با یک انتخابات آزاد شکل بگیرد که شکل دهنده جمهوریت نظام باشد.

اولین نماینده زن مستعفی مجلس ششم درباره انتخابات مجلس هفتم گفته است: در این روند جدید پایه های جمهوریت نظام آسیب دید و دانشجویان که همواره در زمان های حساس از خود واکنش نشان داده اند، می توانند امروز هم نظر خود را بگویند.

وقایع اتفاقیه که در گزارش جلسه دانشجویان و نمایندگان سابق مجلس را با عنوان "دست های پنهان نخواستند مجلس در راس امور بماند" در صدر گزارش های خود آورده و از زبان نماینده اصلاح طلب سابق تهران نوشته گویا هنوز ظرفیت دموکراسی در کشور وجود ندارد.

وقایع اتفاقیه از زبان داوود سلیمانی نوشته در جوامع دموکراتیک که دولت و پارلمان بر اساس رای مردم شکل می گیرند و نهادهای مدنی و احزاب، جزیی از قدرت محسوب می شوند، ولی ما متأسفانه مشاهده کردیم که به راحتی در جامعه روزنامه ها بسته می شوند، حزب ها تخطئه می شوند ولی اتفاق چندانی در جامعه رخ نمی دهد.

رئیس سابق کمیسیون اصل نود مجلس به نوشته **وقایع اتفاقیه** فاش کرده است که کسانی را به نام غیرمسلمان و یا فاسق از عرصه انتخابات خارج کردند که گاهی نیم قرن سابقه التزام به دین دارند، بسیار عجیب است که در خانه آنها تجسس کردند. کسی که ۴۰ سال فعالیت سیاسی دارد و در زندان بوده است و یک ربع قرن در جمهوری اسلامی نقش ایفا کرد، برخی افراد را به خانه او فرستادند تا تحقیق کنند.

شرق به مناسبت هزار و پانصدمین روز زندان اکبر گنجی، این روزنامه نگار زندانی را کسی خوانده که یک تنه، برای سال ها بر سر حقیقتی که بدان اعتقاد دارد می ایستد و به خاطر آن نه فقط زندگی و سعادت، بلکه حقانیت و آبروی خویش را در جدالی سرد و تلخ و طولانی، در انزوای بری از شور و شعار زندان، به خطر می افکند.

نویسنده **شرق** که به بررسی جزوه مانیفست جمهوری خواهی پرداخته که اکبر گنجی آن را در زندان نوشت، اضافه کرده که وی در ورای همه اختلاف نظرها و درستی ها و نادرستی های نظری و سیاسی، به چهره ای ماندگار در تاریخ معاصر ایران بدل شد.

سه روز بعد از زلزله ای که هنوز آمار ضد و نقیضی درباره کشته و زخمی شدگان آن منتشر می شود به نوشته **شرق** دبیر ستاد حوادث غیرمترقبه خسارت های وارده به سه استان تهران، مازندران و قزوین را ۲۳ میلیارد تومان اعلام کرده است.

به نوشته **وقایع اتفاقیه** روز شنبه یک دختر ایرانی که توسط یک مرد افغانی ربوده شده بود، از طریق سفارت ایران در کابل و به کمک پلیس این شهر به ایران بازگردانده شد. این روزنامه در ادامه خبر خود نوشته تعداد زیادی از زنان و دختران ایرانی که توسط مردان افغانی ربوده شده و به افغانستان برده شده اند، اکنون در شرایط بسیار بدی به سر می برند و خواهان بازگشت به ایران هستند.

کیهان در سرمقاله خود از این که شرکت آمریکایی هالی برتون موفق به گرفتن پیمانی برای عملیات در مناطق نفتی کشور شده ابراز نگرانی کرده و نوشته دشمن از این راه برای نفوذ به کشور استفاده می کند.

محمد ایمانی در سرمقاله **کیهان** تاکید کرده که همزمان با اعتراض ملت، علما و دانشگاهیان ایران نسبت به اشغالگران عراق و هتک حرمت عتبات عالیات، آیا وزارت نفت در سکوت راهی دیگر طی می کند؟ پس چگونه باید امید داشت اشغالگران با تحریم اقتصادی مواجه شوند.

همشهری خبر داده که زندانیان ایرانی مستقر در زندان اوین، دیروز در محوطه این زندان تجمع کرده و آمریکایی ها را بخاطر شکنجه عراقی ها در زندان ابوغریب، محکوم کردند. این نخستین بارست که خبر از اجتماع سیاسی زندانیان در یکی از زندان های کشور داده می شود. در آستانه برپائی اجلاس شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی روزنامه های مختلف تهران گزارش اصلی خود را به انعکاس اخبار و گزارش ها و گمانه زنی هائی درباره این اجلاس و واکنش تهران اختصاص داده اند.

همشهری نوشته در میان مقامات ایرانی نیز این نگرانی که پرونده ایران به شورای امنیت ارجاع شود وجود ندارد و مقامات اروپایی هم در این باره تضمین هایی به تهران داده اند.

به نوشته **همشهری** بحث عدم همکاری کامل ایران با بازرسان آژانس موضوعی است که این روزها در آستانه اجلاس شورای حکام از سوی رسانه های غربی و برخی دیپلمات ها و مقامات آمریکایی و اروپایی مطرح می شود.

اعتماد با عنوان "چانه زنی به جای دشمنی" گزارشی را درباره روابط آمریکا و ایران در صدر اخبار خود آورده که در آن گفته شده که با روی کار آمدن مجدد محافظه کاران در ایران بعضی از محافل قدرتمند در آمریکا میل به همکاری بیشتری با حکومت تهران دارند.

اعتماد نوشته بعضی از نظریه پردازان آمریکائی به این نتیجه رسیده اند که تحت فشار قرار دادن بیش از حد دولت تهران به نفع ایالات متحده نیست و این فشارها منجر به تغییر رژیم یا خلاصی از برنامه های هسته یی ایران نخواهد شد. آنها تنها راهی که توصیه می کنند، سیاست تشویق و معامله با تهران است.

روزنامه های مختلف تهران بدون هیچ تفسیری خبر داده اند که رهبر جمهوری اسلامی با تشکر از زحمات فراوان و دشوار مهدی کروبی در دوره ریاست مجلس شورای اسلامی وی را به مشاورت خود و عضویت در مجمع تشخیص مصلحت برگزیده است.

چهار سال قبل ناطق نوری رئیس پیشین مجلس هم بعد از پایان دوره مجلس پنجم از سوی آیت الله خامنه ای به همین مقام منصوب شد.

کیهان خبر داده که برگزاری چهارشب کنسرت موسیقی بدون مجوز در شهر هشتگرد که از دید این روزنامه با حرمت شکنی های گسترده همراه بوده اعتراض گسترده اهالی این شهر را برانگیخته و توماری چندمتری برای اعتراض امضا کرده اند.

جمهوری اسلامی همین خبر را به عنوان اعتراض به برپائی یک کنسرت کردی در هشتگرد منعکس کرده و از این که چنین عملی در هفته آخر اردیبهشت و همزمان با اهانت نظامیان اشغالگر آمریکائی به عتبات عالیات صورت گرفته آن هم توسط یکی از اهالی سلیمانیه عراق انتقاد کرده است.

دستاوردهای کنفرانس دوسالانه انجمن بین المللی مطالعات ایرانی در واشنگتن
دو شنبه 11 خرداد 1383 - 31 مه 2004

لیلی صدر (رادیو فردا): کنفرانس دوسالانه انجمن بین المللی مطالعات ایرانی در واشنگتن به پایان رسید. همکارم پریچر فرزام گزارش ویژه امشب را در گفتگو با احمد کریمی حكاك، رئیس کنفرانس درباره دستاوردهای این گردهمایی فراهم آورده است.

پریچر فرزام (رادیو فردا): باز هم دو سال گذشت و انجمن بین المللی مطالعات ایرانی برگزار می کند. کنفرانس سه روزه دیگری را از رشته کنفرانسهای پژوهشی بر تارك كوششهای علمی گذشته خود نشانده. این بار 179 چهره علمی و پژوهشی که در میان آنان دانش پژوهانی از ملیتهای گوناگون دیده می شدند در جلسات مختلف شرکت کردند و به سخن گفتن درباره مسائل مختلف پرداختند و سپس به پرسشهای شرکت کنندگان در جلسه پاسخ دادند.

کنفرانس سال جاری پنجمین نشست از این رشته بود که سه روز به طول انجامید. طی این سه روز 30 فیلم به نمایش گذارده شد. تمام فیلمهایی که در اصل به زبان فارسی و یا کردی بودند همراه با زیرنویس انگلیسی به نمایش گذارده شدند. جشنواره فیلمها به وسیله جمشید اکرمی سرپرستی شده بود. در کنار نمایشگاه کتاب اسامی چندین شرکت انتشاراتی ایرانی و آمریکایی نیز به چشم می خورد. حقوق زنان، پژوهشهای فرهنگی و اجتماعی، سینما، موزیک و فیلم، شعر و داستان، جنبه های گوناگون انقلاب مشروطیت ایران، زبان و ادب فارسی، رسانه های گروهی و درهم آمیختگی فرهنگی، جهانی شدن اقتصاد و دموکراسی و همچنین مصرف نفت یا ثروت ملی ایران، سرفصلهای برخی از میزگردها را که تعداد آن به 45 می رسید، در بر می گرفت.

سخن درباره فرهنگ ادب ایران فراوان بود. یکی از سخنرانها داریوش آشوری می گفت: هرچند ایران اسلام را پذیرفت، اما در برابر پذیرش زبان عرب مقاومت کرد. دکتر حسین ابطحی، سخنران دیگری که درباره جهانی شدن، دموکراسی و توسعه اقتصادی در ایران سخن می گفت، به این مساله اشاره کرد که 85 درصد از صادرات ایران را نفت تشکیل می دهد. درآمد سرانه در ایران هزار و 300 دلار است که در مقام مقایسه حتی از اردن نیز کمتر است و رکورد اقتصادی ایران در 25 سال گذشته به عقب رفته است.

سخنران دیگری به تاریخچه نفت ایران که به سال 1901 و امضای قرارداد داریوش در زمان مظفرالدین شاه قاجار برمی گردد و همچنین به جریان ملی شدن نفت و شکایت دولت بریتانیا از ایران که به دادگاه لاهه انجامید اشاره کرد. در دادگاه لاهه گفته شده بود که هیچ کشوری نمی تواند حاکمیت ملی خود را تنها با امضای قرارداد با يك کمپانی خارجی از دست بدهد. نکته جالب اینکه یکی از قضات دادگاهی جهانی لاهه که در آن رای نهایی به نفع ایران داده شد، يك لرد انگلیسی بود.

هرچند که تمام جلسات میزگردها با استقبال روبرو بود، اما بي شك جلسه شعرخوانی سیمین بهبهانی حال و هوای دیگری داشت و استقبال از وی اگرچه بی نظیر، ولی بی شك کم نظیر بود. سیمین بهبهانی شعرخوانی خود را این بار در چارچوب تاریخ 25 ساله سرکوب قلم و اندیشه در جمهوری اسلامی ایران که آمیخته ای از نثر و شعر بود ارائه کرد. در پایان جلسه و در شور و هیجان شرکت کنندگان از دکتر احمد کریمی حكاك می پرسیم:

آقای دکتر کریمی حكاك با توجه به نقشی که شما همیشه در این کنفرانسها داشتید تا جایی که من یادم است و این بار هم که خودتان ریاست کنفرانس را دارید، به نظر شما پیام ویژه کنفرانس امثال چه می تواند باشد؟

دکتر احمد کریمی حكاك (رئیس کنفرانس دوسالانه انجمن بین المللی مطالعات ایرانی، واشنگتن):

ریاست کنفرانس امثال در حقیقت به عهده همکار عزیز من خانم دکتر نسرین رحیمی است. من ریاست انجمن بین المللی مطالعات ایرانی را به عهده دارم که ریاست در اینجا به مفهوم خدمتگذاری است و البته هر خدمتی که همه ما از دستمان بر بیاید خواهیم کرد. من حس می کنم پیام کنفرانس این بار می تواند این باشد که قرن 21 فرا رسیده است و ما هرچه بیشتر باید از راههای مختلف و با شیوه های تحقیقی نوینی به مساله ایران که امروز بیش از هر زمان دیگری اهمیت پیدا کرده است بپردازیم و اگر پیامی است، این است که اگر پژوهشگران ما و استادان ما توفیق یافته اند برای تربیت و تعلیم نسلهای آینده، چه ایرانی و چه آمریکایی و چه شهروندان سایر کشورها، برای این است که توانستند اختلافات سیاسی خودشان را پشت سر بگذارند، دیدگاههای خودشان را حفظ کنند و به ایرانی بی اندیشند که فراسوی دولتها وجود دارد و فرهنگی است زنده و پر تب و تاب و این فرهنگ بی تردید تا سده ها و هزاره های آینده این هیجان و تب و تاب و شور و شر خود را حفظ خواهد کرد و همچنان پایدار و محکم پیش خواهد رفت.

پ . ف : از دکتر کریمی حكاك پرسیدم مجموعه کار کنفرانس را این بار چگونه می بیند.

دکتر احمد کریمی حكاك: مجموعه کار کنفرانس این بار اعتلای خیلی مشخصی پیدا کرده به دلیل حضور بانوان برجسته ای مانند خانم عبادی، خانم بهبهانی، خانم کار، خانم مهنز افخمی که همه اینها یکجا در این کنفرانس شرکت کرده اند و این واقعا رویداد مبارکی است که ما را بیش از پیش متوجه شکوفایی بی نظیر بانوان و مادرانمان، خواهرانمان و دخترانمان و همسرانمان می کند و موجب فخر همه مردان ایرانی خواهد بود.

پ. ف: آقای دکتر من متوجه شدم که در این پنلها به دو موضوع این بار بیشتر شاید از کنفرانسهای قبلی توجه شده بود. یکی همین مساله حقوق زنها و مطلب دوم خیلی ادبیات و زبان فارسی تکیه شده بود. درست می گویم؟

دکتر احمد کریمی حكاك: شاید درست بگویند. من از این دیدگاه نگاه نکردم به این قضیه، ولی گاهی اتفاق می افتد که واقعیتهای خودشان را تحمیل می کنند به برگزار کنندگان کنفرانس و این بازتابی است از تعداد همکاران ما در دانشگاههای سرتاسر جهان که اهتمامشان را در امر تحقیق متوجه مسائلی می کنند که به نظر خودشان مهم می آید و مساله زنان و زبان ادبیات به نظر می رسد که ملتقای حفظ هویت فرهنگی و در عین حال تداوم کوشش و نبوغ و استعداد ذاتی ایرانیان در همه عرصه ها است و از این رو است شاید که مساله زنان و مساله زبان و ادبیات اهمیت ویژه ای پیدا کرده و برگزار کنندگان کنفرانس دیده اند که با پیشنهادات بسیاری در ارائه تحقیق روبرو هستند در این دو هفته و البته اینها را به عنوان واقعیت پذیرفتند و در برنامه کنفرانس گنجانده اند.

پ. ف: آقای دکتر از ایران هم تصور می کنم که افرادی شرکت کرده بودند در پنلها. می خواستم بپرسم که آیا فکر می کنید که این کنفرانس يك نقش در هر حال هماهنگ کننده بین دانشگاهیان ایرانی که در آمریکا هستند با داخل ایران توانسته برقرار کند.

دکتر احمد کریمی حكاك: بله، البته که برقرار کرده، نه تنها کنفرانس، خود انجمن بین المللی مطالعات ایرانی که این کنفرانس بخشی از رویدادهای آن انجمن است، این کار را کرده و در طول سالیان بروزات آن را ما به تدریج می بینیم. امسال حدود هشت تا ده نفر از همکاران ما از ایران آمده بودند، ولی البته این تعداد کاهش یافته ای است از 34 نفر محقق و استاد ایرانی که مقاله هایشان برای ارائه در کنفرانس پذیرفته شده بود، منتها متاسفانه در عمل مواجه شدند با مشکلات مربوط به اخذ ویزا که دولت آمریکا سخت گیریهای بسیاری می کند و بسیاری از آنها نتوانستند به موقع به کنفرانس برسند و ما ناگزیر باید در کنفرانسهای آینده این مطلب را در نظر بگیریم و بلکه حتی مکان کنفرانس را از کشور ایالات متحده به کانادا یا انگلستان منتقل کنیم که مانع ویزا برطرف بشود و انشاءالله همکاران بیشتری از ایران و آسیای میانه و جاهای دیگر جهان به ما بپیوندند، چون آرمان همان است که شما گفتید، ایجاد پلهای ارتباطی هرچه بیشتر میان ما ایرانی که در جهان غرب، در اروپا و آمریکای شمالی به امر تدریس مشغولیم و همکارانمان که در ایران و سایر نقاط جهان همین امر را پیگیری می کنند.

مواضع مقتدی صدر

روزنامه کیهان- دو شنبه 11 خرداد 1383- 31 مه 2004

فرهنگ سیاسی عراق در يك سال گذشته با سقوط صدام و پایان 35 سال حاکمیت مستبدانه حزب بعث بر این کشور، دچار دگرگونی شد و امروز بازیگران جدیدی که در گذشته از آنان به عنوان معارضان عراقی نام برده می شد، دست اندرکار امور سیاسی عراق شده اند و واژه های گذشته سیاسی عراق نیز می رود که جای خود را به اصطلاحات و کلمات جدید با نگرشی نو از عراق بدهند. با سقوط صدام 20 روز پس از حمله نیروهای آمریکا و انگلیس، بازیگران جدیدی از طیف های مختلف با عقاید و افکار گوناگون از خارج و داخل عراق پا به عرصه سیاسی این کشور نهادند که تا چندی قبل به استثنای برخی، نشانی از آنان در بین افکار عمومی وجود نداشت و تنها اقلیتی محدود و دست اندرکار امور عراق با آنان آشنا بودند.

«سیدمقتدا صدر» چهارمین و کوچکترین پسر «سیدمحمد محمدصادق صدر» را می توان امروز در شمار کسانی نام برد که با سقوط صدام در اولین روزهای پس از اشغال عراق و ترور «سیدمجید خویی» فرزند آیت الله «سیدابوالقاسم خویی» و متهم شدن طرفدارانش به قتل سیدمجید خویی بر سر زبان ها افتاد و به دنبال آن با موضع گیری های تند و آنتنشین درباره مسایل سیاسی عراق و برعهده گرفتن امامت جمعه مسجد تاریخی کوفه در يك سال گذشته، امروز به خطری در برابر نیروهای اشغالگر در عراق تبدیل شده است.

«سیدمقتدا» متولد 10 مرداد 1353 هجری خورشیدی است که 30 بهار از عمر خود را پشت سر گذاشته و در حال حاضر با ورود به صحنه سیاسی عراق جریانی را پدید آورده که در عراق از آن به عنوان «گروه صدر» نام برده می شود.

بررسی آرا، افکار و اندیشه های اعلام شده «سیدمقتدا صدر» در طول يك سال گذشته در مناسبت ها و مصاحبه های مختلف با رسانه ها دیدگاه و خاستگاه فکری وی را نمایان می کند. دیدگاه و افکار «سیدمقتدا» در خصوص مرجعیت، آمریکا، نظام سیاسی آینده، انتخابات، احزاب، ارتش، شورای حکومت انتقالی، نظام قضایی، روابط خارجی، اصلاحات اقتصادی و برخی مسایل دیگر از جمله مواردی است که وی در طول يك سال گذشته در ارتباط با آنها در مقاطع مختلف موضع گیری کرده است.

پیش از طرح یکایک موضوعات مزبور و دیدگاه های «سیدمقتدا صدر» درباره آنها، به دیدگاه های فرهنگی- اجتماعی وی و طرفداران او اشاره می شود.

به طور کلی طیف صدر یا گروه صدر از جوانان و نوجوانانی تشکیل شده است که بیشتر آنان طلبه هستند و از نظر جغرافیایی پایگاه های خاص در جنوب عراق، مرکز و برخی دیگر از مناطق این کشور دارند.

شهرهای نجف اشرف، کوفه و شهرک الثوره در نزدیکی بغداد را می توان از مهمترین مکان های جغرافیایی استقرار سیدمقتدا صدر و طرفداران وی در عراق معرفی کرد که پایگاه اجتماعی آنان بیشتر در مساجد، حوزه های علمیه، حسینیه ها، نمازجمعه و جماعت، دانشگاه ها و مراکز فرهنگی متمرکز شده است.

«صدر» و طرفداران وی از نظر فرهنگی زنان را به استفاده از پوشش عبا برای رعایت حجاب ملزم می دانند و معتقدند که سینماها و محل های فروش نوار موسیقی نیز باید از امور رایج پرهیز کنند. حوزه علمیه و فعال شدن آن یکی از محوری ترین مسایل مورد تاکید از سوی گروه صدر در عراق امروز است و فریاد «نعم نعم للحوزه» نیز یکی از شعارهای اصلی آنان در برنامه های اعتراض آمیز و راهپیمایی به مناسبت مختلف است.

هفته نامه «الحوزه» که از آن به عنوان هفته نامه «الحوزه ناطق» نیز نام برده می شود، مهمترین جریده فرهنگی گروه صدر برای اعلام دیدگاه ها و نظرات آنان در خصوص مسایل سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی و همچنین علوم و فناوری در 8 تا 12 صفحه با شمارگان 10 تا 12 هزار نسخه از سوی دفتر تبلیغات آیت الله «سیدمحمد محمدصادق صدر» چاپ و در سراسر عراق توزیع می شود. داشتن لباس سیاه وجه تمایز طرفداران سیدمقتدا صدر و نیروهای وفادار به وی است و راهبردها و تصمیم های حساس گروه صدر نیز به صورت شورایی اتخاذ شده و از نظر مالی از طریق حوزه علمیه تامین می شوند.

«شیخ عدنان الشحمانی» از روحانیون نزدیک به سیدمقتدا صدر در مصاحبه با روزنامه «کویتی الراي العام»، از توزیع رقمی معادل 75 میلیون دینار عراقی از سوی صدر در بین طلاب در شهر نجف اشرف سخن گفت. (مصاحبه الشحمانی با روزنامه کویتی الراي العام- 82/8/10) گذشته از شناخت کلی از گروه صدر، دیدگاه های اعلام شده از سوی سیدمقتدا صدر نیز می تواند به شناخت هرچه بهتر و بیشتر این گروه جدید کمک کند.

حوزه و مرجعیت از امور محوری و اساسی مورد تاکید جریان صدر است و مدخل شروع بحث به دیدگاه های سیدمقتدا صدر در این ارتباط اختصاص یافته است.

در يك دیدگاه عام از نظر وی حوزه و مرجعیت در يك تقسیم بندی کلی گذشته از ملیت ایشان به دو دسته شامل حوزه «سنتی، پیشرفته»، حوزه «ناطق و صامت» و یا حوزه «عملگرا و غیرعملگرا» تقسیم می شود که وجه تفاوت بین این دو نیز در این است که حوزه «سنتی، صامت و غیرعملگرا» تنها در امور دینی، فتوا، جمع آوری خمس و مصرف آن فعالیت دارد. (خبرگزاری فرانسه- 82/2/14) براساس دیدگاه سیدمقتدا صدر لازم است تا شورایی مرکب از مراجع در این کشور تشکیل شود و قدرت نیز به مراجع واگذار شود و آنان باید بر امور دولت مدیریت داشته باشند. (روزنامه السیاسه کویت- 82/5/11 و خبرگزاری فرانسه از مسجد کوفه 82/5/25)

وی همچنین معتقد است که وظیفه «ارتش مهدی» (جیش المهدي) نیز حمایت از مرجعیت است و جهاد و حمل سلاح نیز باید بر اساس رأی و نظر آنان انجام شود و جهاد هنگامی لازم است که حاکم شرع به عنوان مجتهد، دستور آن را بدهد. (مصاحبه با شبکه العربیه- 82/5/19)

سیدمقتدا که همواره بر مرجعیت و حوزه تاکید دارد و خود را بنا به وصیت پدرش «سیدمحمد محمدصادق صدر» به علت جامع شرایط بودن آیت الله «سیدکاظم حائری» مقیم قم مقلد و نماینده ایشان معرفی می کند (مصاحبه با شبکه الجزیره - 82/3/5) پیش از اعلام دیدگاه های مزبور خطاب به آیت الله سیدکاظم حائری مرجع خود در قم گفت: «هر فرد موقع نیاز برنگردد، دیگر به او نیاز نیست.»

سید مقتدا صدر همچنین در بیانیه ای که روز 18 فروردین ماه گذشته در نجف صادر کرد و نسخه ای از آن در اختیار خبرنگار ایرنا قرار گرفت با معرفی شهر نجف اشرف به عنوان پایتخت دولت امام مهدی(عج)، خود را پیرو و تابع «آیت الله سیستانی» معرفی کرد و گفت اگر این پایتخت آزاد شود برای شکرگزاری سه روز روزه خواهم گرفت.

پدر وی در زمان حاکمیت صدام بر امور بیشتر حوزه های علمیه عراق و امور طلاب نظارت داشت و سیدمقتدا صدر نیز که در آن زمان 25 سال بیشتر نداشت، همراه «مصطفی یعقوبی» که اکنون به اتهام ترور «سیدمجید خویی» در بازداشت بسر می برد و همچنین برخی از بستگان همسر خویش عهده دار امور مالی طلاب حوزه علمیه نجف اشرف بود.

آمریکا و نیروهای این کشور که در يك سال گذشته عراق را با سرنگونی صدام اشغال کردند نیز از جمله موضوع هایی است که سیدمقتدا در مقاطع و مناسبت های مختلف درخصوص آنها موضع گیری منفی داشته و با دشمن خواندن خود با آمریکا، خواستار خروج نیروهای این کشور از عراق شده است. از دیدگاه وی، آمریکا حامی عراق یا کشورهای مسلمان نیست و از ملت عراق دفاع نمی کند و به مردم نیز اجازه دفاع از خود را نمی دهد.

به باور سیدمقتدا، شورای حکومت انتقالی عراق عامل آمریکا است و منطقی نیست که يك شیطان کوچک برود و شیطان بزرگتر بیاید. سیاست آمریکا در عراق يك سیاست استعماری است و من در این باور تنها نیستم. آمریکا برای توجیه حضور خود در عراق اغتشاش ایجاد می کند و اگر امنیت در عراق ایجاد شود نیروهای آمریکایی اشغالگر مجبور به ترك عراق می شوند.

فرزند چهارم سیدمحمد محمد صادق صدر همچنین معتقد است که عامل ایجاد رعب و وحشت در عراق خود آمریکا است و این کشور هرزمانی نیز که بخواهد برای ارتش خود امنیت برقرار می کند. وی 10 روز پس از اشغال عراق از سوی نیروهای آمریکا و انگلیس، ضمن موضع گیری علیه آمریکا، خواستار خروج نیروهای آنان از عراق شد و گفت ما این کار را به خدا واگذار می کنیم.

سیدمقتدا صدر همچنین در تاریخ 82/5/7 در مصاحبه با شبکه العربیه اعلام کرد که به معنی عام دشمن آمریکا هستیم ولی به معنی خاص، یعنی درگیری با آنها خیر. وی همچنین پس از دستگیری صدام نیز در خطبه های نمازجمعه کوفه در تاریخ 82/9/28 دستگیری صدام را آغاز عصر جدید صلح خواند و گفت وی از سوی اربابان خود دستگیر شده است.

از دیدگاه وی روش آمریکا در برخورد با شیعیان پیش از مبارزه آنان با آمریکا شایعه سازی، فتنه انگیزی، دروغ پراکنی و ایجاد فتنه و تفرقه بین رهبران آنان است.

امام جمعه مسجد کوفه با وجود چنین موضع گیری های اولیه علیه آمریکا و نیروهای این کشور در عراق، 8 ماه پس از اشغال این کشور، اعلام کرد ما با آمریکا دشمنی نداریم بلکه دشمن اشغالگر هستیم و در صورتی با آمریکا مذاکره می کنیم که این کشور برای آزادسازی عراق آمده باشد نه اشغالگری، زیرا اصل اشغالگری با اصل مذاکره متناقض است.

سید مقتدا صدر همچنین در ادامه موضع گیری های خود درخصوص آمریکا در تاریخ 82/8/12 با صدور بیانیه ای در عراق که نسخه ای از آن در اختیار ایرنا قرار گرفت، موضوع سخن گفتن با مردم آمریکا را مطرح کرد و افزود: فرصت دهید تا در مجالس، نشست ها، پادگان ها و کلیساهای شما حضور یابم، زیرا ما برای این حضور مشتاق و بی تاب هستیم.

صدر در همین ارتباط در یک مصاحبه مطبوعاتی در شهر نجف اشرف در 82/5/4، خواستار ایجاد حکومت اسلامی در عراق شد.

از دیدگاه وی آمریکا مانع شکل گرفتن حکومت اسلامی در عراق می شود و در این راه دست اندازی می کند و مسلمانان باید با گام هایی مانند وحدت، این موانع را پشت سر بگذارند، البته در صورت برپایی این حکومت نیز آنان دست از سر آن برنمی دارند و به بهانه مبارزه با تروریسم و غیره آن را تحت فشار قرار خواهند داد.

سید مقتدا صدر همچنین در خطبه های نمازجمعه 82/10/26 مسجد کوفه ضمن دعوت از مردم عراق به وحدت، با ایجاد نظام فدرال در این کشور مخالفت کرد و آن را خواست کردهای این کشور دانست و در یک موضع گیری دیگر از جانب مردم عراق اعلام کرد که ملت عراق فدرالیسم را قبول ندارند.

به رغم موضعگیری های پیشین وی در مصاحبه با روزنامه الاهرام، سیدمقتدا صدر با بیان این که کارهای سیاسی در اولویت من نیست، افزود: من طرفدار این هستم که فرآیند امور سیاسی در دست ملت قرار گیرد و آنچه ملت انتخاب می کند همان اجرا شود.

انتخابات و نقش مردم عراق برای دست یابی به دیدگاه های خود در زمینه مسائل مختلف اعم از رئیس جمهوری، نمایندگان و غیره در نظام سیاسی آینده عراق و مسایل پیرامون آن از دیگر مسایل مهم در ارتباط با عراق است.

از دیدگاه سیدمقتدا نوع حکومت و نظام سیاسی آینده عراق اعم از اسلامی و غیراسلامی، شورای انتقالی، رئیس جمهوری و هر نهاد دیگری باید براساس رای و حمایت مردم باشد، چرا که درغیراین صورت منجر به شکست خواهد شد.

وی در خطبه های نمازجمعه مسجدکوفه درباره انتخابات گفت: «کوشش خواهیم کرد و شما هم با من تلاش کنید برخی طرف ها را گردهم آوریم تا قانون اساسی و شورای حکومتی را ایجاد و تأسیس یک دولت اسلامی برای اجرای احکام شرعی را اعلام کنند.

سیدمقتدا صدر به رغم آمریکایی خواندن شورای حکومت انتقالی به خاطر غیرانتخابی بودن اعضای آن و تأکید برنقش مردم برای تعیین سرنوشت خویش و برگزاری انتخابات، در خطبه های نمازجمعه 82/8/24 از تصمیم برای تشکیل یک دولت مرکب از پنج وزارتخانه شامل وزیران دادگستری، دارایی، اطلاع رسانی، کشور و خارجه خبر داد و تغییر موضع آمریکا را درخصوص انتقال قدرت به عراقی ها نتیجه اعلام خبر تشکیل چنین دولتی ذکر کرد.

در پی پافشاری آیت الله «سیدعلی سیستانی» بر برگزاری انتخابات درعراق و سفر نماینده دبیرکل سازمان ملل به عراق درهمین ارتباط، سید مقتدا صدر نیز خواستار نظارت این سازمان بر انتخابات درعراق با درنظرگرفتن نظر مردم و نه نظر اشغالگران شد و از اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی نیز خواست تا در سازماندهی انتخابات ازسوی سازمان ملل نظارت کنند.

وی همچنین معتقد است که انتخابات باید ازسوی عراقی ها و حوزه نجف و نه ازسوی سازمان ملل و اشغالگران سازماندهی و هماهنگی شود و در آن همه نیروها و گروه های عراقی سهیم شده و مشارکت کنند.

امام جمعه مسجدکوفه همچنین در چهارم اسفند 82 درمصاحبه با خبرنگار ایرنا اعلام کرد، سازمان ملل به علت این که با اشغال عراق موافقت کرده است، حق دخالت درمسایل عراق را ندارد و لازم است تا اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی بر برگزاری انتخابات درعراق نظارت کنند.

احزاب سیاسی از دیگر مقولاتی است که در اظهارات یک سال گذشته سیدمقتدا صدر مطرح شده است.

از نظر مقتدا یکی از دوفرنز پسر باقیمانده سیدمحمد محمد صادق صدر، حزب وگرایش به آن با توجه به این که وجود آن در جامعه موجب تمایل افراد به حزب و حزبرگایی می شود و رقابت های حزبی را دربردارد، چندان مطلوب نیست.

ارتش از نگاه وی در سازمانی خلاصه می شود که از آن امروزه به عنوان «ارتش مهدی» یا «جیش المهدی» نام برده می شود که وظیفه آن حفظ امنیت و صلح در عراق و همچنین حمایت و مقابله با تهدید علیه رهبران و مراجع مقیم نجف است و هر فردی بخواهد به حوزه تعدی کند، دشمن این ارتش خواهد بود، به گفته «سید مقتدا صدر» اگر آمریکا خود را دشمن حوزه بدانند، ارتش مهدی در برابر آن قرار می گیرد.»

ارتش مهدی که دستور تشکیل آن 28 تیرماه 1382 از سوی سیدمقتدا صدر صادر شد از نگاه وی یک ارتش مومن و مطیع خداوند و پیرو فرماندهانش است که به صورت تشکیلاتی و غیرمسلح می باشد و برخلاف ارتش های معمولی، مزدبگیر نیست تا بخواهد منبع مالی داشته باشد.

سیدمقتدا صدر بدون رد یا قبول مقاومت درعراق درخصوص کارکردهای جیش المهدی به عنوان یک ارتش تشکیلاتی غیرمسلح درمواجهه با تهدیدها و خطرات می گوید، من پیرو مرجعیت هستم و این مرجع مجوز مقاومت خونین یا جهاد را نداده است. جهاد و مقاومت نیاز به اجازه حاکم شرع دارد، ولی چون اجازه ای داده نشده است، لذا من هیچ نظر مثبت یا منفی درباره آن نمی دهم. سیدمقتدا صدر در ادامه دفاع از ارتش مهدی، درخطبه های نمازجمعه 4 مردادماه 82 با حمله به ارتش جدید عراق و سایر نیروهای شبه نظامی این کشور که از سوی گروه های مختلف عراقی سازماندهی می شوند، گفت: ارتش مهدی ارتش عراق است و ارتش جدید تشکیل شده عراق زیرنظر نیروهای آمریکایی است.

وی همچنین درمطلبی که روز 5 مرداد در روزنامه الحیات چاپ لبنان منتشر شد، گفت که سپاه بدر (نیروهای نظامی وابسته به مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق) از خارج وارد عراق شده و نماینده مردم نیست.

به رغم تأکید سیدمقتدا صدر بر غیرمسلح بودن ارتش مهدی، نیروهای انگلیسی در 10 شهریور 1382 حدود یکصد نفر از هواداران وی را که اقدام به برپایی پست بازرسی درشهر بصره کرده بودند، خلع سلاح کردند.

سید مقتدا صدر همچنین در تاریخ 17 شهریور نیز پس از ترور آیت الله «سید محمدباقر حکیم» رییس «مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق» و اعلام ضرب الاجل نیروهای اشغالگر در عراق برای تحویل سلاح از سوی مردم عراق، آن را رد کرد که در نهایت به دنبال اختلاف بین وی و فرماندهی نیروهای اشغالگر، فرماندار شهر نجف اشرف مجبور به میانجیگری بین دو طرف شد.

در چنین اوضاع و احوالی و در کنار مسایلی که در خصوص ارتش مهدی مطرح بود و همچنان نیز ادامه دارد، اولین جشن فارغ التحصیلی و رژه 700 تن از نیروهای ارتش مهدی 75 روز پس از اعلام تشکیل آن از سوی سید مقتدا صدر در روز 14 مهرماه با حضور برخی از مسئولان بصره در برابر دفتر صدر در این شهر برگزار شد که خبرگزاری فرانسه نیز خبر آن را مخابره کرد.

در این مراسم «شیخ مرتضی حجاج» معاون رییس دفتر سید مقتدا صدر در شهر بصره اعلام کرد که حدود ده هزار داوطلب به خواست سید مقتدا مبنی بر تشکیل ارتش مهدی تحت تابعیت حوزه علمیه پاسخ مثبت دادند.

این در حالی بود که «شیخ حسن الزرکانی» از طرفداران سید مقتدا صدر یک روز پس از اعلام تشکیل ارتش مهدی و شروع ثبت نام برای آن در روز 29 تیر در گفت وگو با شبکه العربیه اعلام کرد که حدود یک میلیون نفر در این ارتش ثبت نام کرده اند.

به گفته وی فعالیت ارتش مهدی صددرصد مسالمت آمیز است زیرا آنها مایل نیستند با آمریکایی ها برخوردی پیدا کنند.

«شیخ محمد فرطوسی» نیز از اعضای دفتر صدر که پیشتر شورایی بودن تصمیم آنان اعلام شده بود، روز 29 تیر یعنی یک روز پس از اعلام تشکیل ارتش مهدی تشکیل آن را به علت تشکیل شورایی حکومت انتقالی عراق و حضور احزاب غیرمردمی در آن اعلام کرد.

سید مقتدا صدر همچنین در مصاحبه با خبرنگار ایرنا در عراق با اعلام این که خبرگزاری جمهوری اسلامی اولین رسانه ای است که با آن مصاحبه می کند، 7 ماه پس از اعلام تشکیل ارتش مهدی در 14 اسفند 1382، در خصوص اهداف تشکیل ارتش مهدی گفت: هدف من از تشکیل ارتش مهدی ایجاد پایگاهی برای امام مهدی(عج) است و اینکه این ارتش از سرزمین، مردم و مقدسات خود دفاع کند و به دلیل فشارهای بسیار زیاد نیروهای اشغالگر پس از تشکیل این ارتش ساختار آن بنا به اجبار محرمانه باقی مانده تا نتوان به آن ضربه وارد کرد.

سید مقتدا صدر در خطبه های نمازجمعه مسجد کوفه درباره شورایی حکومت انتقالی طرح کرد که این شورا متشکل از نمایندگان تمام قشرهای عراق نبوده و تصمیمات آن بیانگر نظرات مردم نیست و اعضای این شورا کشور مسلمان عراق را به نیروهای بیگانه تسلیم کردند و شورا از سوی آمریکا و نوکرانش ایجاد شده است.

وی در اولین موضع گیری در خصوص شورایی حکومت انتقالی عراق که 18 مرداد 1382 از سوی خبرگزاری فرانسه به نقل از روزنامه الیوم الاخر چاپ بغداد اعلام شد، گفت که این شورا در عمل ثابت کرد که بهترین مزدور آمریکا است و شما دست اندرکاران مطبوعات می دانید که ثبات و خدمات رسانی

در دوران رژیم سابق بهتر از وضعیت کنونی بود و از زمان روی کار آمدن شورای مزبور میزان خدمات رسانی در عراق به طور قابل توجهی کاهش یافته است. سید مقتدا همچنین 7 مردادماه در گفت و گو با شبکه العربیه با تأکید بر این که شورای حکومت مردمی و شوراهای محلی باید با برگزاری همه پرسی جایگزین شورای حکومت انتقالی فعلی عراق شود، بر ادامه مخالفت با این شورا تأکید کرد.

سید مقتدا در پاسخ به سؤال این شبکه که آیا از وی برای شرکت در شورا دعوت شده است یا خیر گفت: «به طور مستقیم از من خواسته نشد و حتی اگر درخواست می شد، من فوراً درخواست ورود به شورایی را که تحت نظر آمریکا قرار دارد، رد می کردم». وی همچنین روز 4 مردادماه در مصاحبه اختصاصی با شبکه العربیه در نجف گفت: به نظر من کسانی که در شورای حکومتی آمریکایی حضور دارند، نباید در شورای حکومتی مردمی حضور داشته باشند. در حقیقت مجازات این افراد به خاطر اینکه کاری غیرقانونی در عراق مرتکب شده اند، همین است که در شورای حکومتی مردمی مشارکت نداشته باشند».

سید مقتدا صدر افزود: زمانی که همه مردم عراق متحد شوند شورای حکومتی جدید تشکیل خواهد شد و در این شورا برخی گروه ها و طوایف و جناح ها حضور نخواهند داشت و بنابراین، شورای کنونی نماینده همه مردم نیست، ضمن اینکه این شورا زیر نظارت مستقیم آمریکایی ها است به طوری که آمریکا برای خود در این شورا حق وتو قایل شده و این به معنی دخالت صریح آمریکا در عراق است، بنابراین شورا هیچ سودی ندارد.

وی که تا پیش از این اعضای شورای حکومت انتقالی عراق را مزدور و نوکر آمریکا اعلام کرده بود، به دنبال ترور خانم عقيله هاشمی از اعضای این شورا در خطبه های نماز جمعه مسجد کوفه از وی به عنوان يك رهبر ملي نام برد و افزود: کشتن رهبران ملي عراق يك تلاش اشغال گرانه براي خالي کردن صحنه سياسي این کشور از رهبران ملي آن است.

عقيله هاشمی یکی از سه زن منتخب شورای حکومت انتقالی و ازدیلمت های عراق در حکومت صدام در وزارت امور خارجه این کشور بود که مسئولیت روابط بین الملل این وزارتخانه را برعهده داشت. سید مقتدا در دیدار روز 23 مهر 1382 با يك هیئت از اعضای شورای حکومت انتقالی عراق درباره امکان پشتیبانی خود از این شورا دو شرط یکی پایان حق وتوی آمریکا در خصوص مصوبه های این شورا و دیگر این که ورود گروه های غایب عراقی در ترکیب شورا را مطرح کرد.

سید مقتدا فرزند سیدمحمد محمدصادق صدر در مصاحبه با خبرنگار ایرنا در عراق در پاسخ به سؤالی در خصوص برخوردهای چندگانه با اعضای شورای انتقالی از سوی وی افزود: من در برخورد با اعضای شورای حکومت انتقالی بین شخصیت آنان و عضویتشان در این شورا فرق قائل هستم. من برای این شخصیت ها و احزاب و گروه های آن ها احترام قائلم اما هرگز به عنوان عضو شورای حکومتی با آنان برخورد نمی کنم، زیرا به طور اساسی این شورا را به دلیل همکاری با اشغالگران به رسمیت نمی شناسم.

در کنار مواضع اعلام شده از سوی سید مقتدا صدر، وی همچنین به پیروی از پدر خویش در تاریخ 5 مرداد ماه اقدام به تشکیل دادگاه شرعی در نجف اشرف کرد و هدف از آن را رسیدگی به شکایت در خصوص محاکمه برخی از افراد نظام سابق عراق بنا به درخواست شاکیان اعلام کرد. دادگاه قضایی سید مقتدا صدر که از آن به عنوان دادگاه حوزه نجف نیز نام برده می شود، به دعوی اهالی نجف و درگیری های آنان و مسایل مربوط به عقد و طلاق و مفقودشدگان رسیدگی می کند و علاوه بر آن تسهیلاتی در اختیار مراجعه کنندگان قرار می دهد. این دادگاه قدرت اجرایی احکام خود را از نفوذ عشایر و حوزه کسب می کند و پنج قاضی دادگاه روزانه به 60 پرونده رسیدگی می کنند و در آن همچنین قضات با جاری کردن خطبه عقد به زوجین 10 هزار دینار به عنوان هدیه می پردازند.

دادگاه شرعی مقتدا صدر در تاریخ 9 بهمن ماه 1382 از تصمیم برای محاکمه 18 تن از عناصر رژیم صدام در عراق خبر داد که این امر با مخالفت شورای حکومت انتقالی این کشور و همچنین وزارت دادگستری عراق مواجه شد.

سید مقتدا امام جمعه مسجد کوفه در جنوب عراق در خصوص مسایل اقتصادی با اعمال اصلاحات اقتصادی برای آزاد کردن کامل اقتصادی این کشور مخالف است و در همین ارتباط به دنبال اعلام طرح مزبور در خطبه های نماز جمعه 6 مهر ماه 1382 گفت: شورای حکومت انتقالی عراق باید این تصمیم را باطل اعلام کند در غیر این صورت ما دست بکار خواهیم شد. در ارتباط با روابط خارجی نیز سید مقتدا صدر طالبی را در برخی مصاحبه ها مطرح کرده است که اهم آن به روابط خارجی عراق با جمهوری اسلامی ایران، مصر، رژیم صهیونیستی، کشورهای عرب همسایه عراق و آمریکا مربوط می شود.

وی در مصاحبه با روزنامه مصری الاهرام که ترجمه آن در تاریخ 16 شهریور در روزنامه نسیم صبا چاپ شد، گفت، در ابتدا اولویت من در خصوص روابط خارجی ارتباط با کشورهای اسلامی است و این مساله که ما عرب هستیم و دیگران غیرعربند مطرح نیست بلکه اسلامی بودن در درجه اول اهمیت است.

سید مقتدا صدر افزود: من آن چیزی را انجام می دهم که منافع عراق اقتضا کند. من تمایل دارم که میان ملت عراق و کشورهای عربی و اسلامی روابط عمیق برقرار شود. روابط بین عراق و اسرائیل از

نظر ما مردود و حرام است و از این مسئله هم ترسی ندارم که تهمت تروریست و امثال آن به ما زده شود زیرا بزرگترین تروریست منطقه اسرائیل است.

وی همچنین در بیانیه ای که روز 18 فروردین در نجف اشرف صادر و نسخه ای از آن در اختیار خبرنگار ایرنا در نجف قرار گرفت، با تأیید مواضع سیدحسن نصرالله «رهبر حزب الله لبنان، یادآور شد که دست زنده حزب الله در عراق خواهد بود.

از دیدگاه سید مقتدا صدر، اگر کشورهای عربی و اسلامی به ملت عراق یاری برسانند این بدان معناست که مردم عراق را در برابر اشغالگر توانمند می کنند اما اگر نیرویی به عراق بفرستند، ملت ما را ضعیف کرده و اشغالگران را در برابر ما توانمند می کنند و این موضوع را عقل و شرع نمی پذیرد. وی در ارتباط با روابط سیاسی با جمهوری اسلامی ایران در مصاحبه با شبکه الجزیره در تاریخ 3 خرداد 1382 با ابراز امیدواری نسبت به این که ایران یک کشور همسایه و دوست برای عراق باشد، از کشورهای همسایه و نزدیک عراق از جمله ایران خواست علاوه بر کمک مادی و معنوی به عراق، اقدام به بستن مرزهای خود بر روی دشمنان کرده و از ورود برخی کالاهای حرام به عراق جلوگیری کنند. سید مقتدا صدر همچنین در مصاحبه با شبکه العربیه در تاریخ 30 فروردین 1382 در ارتباط با روابط سیاسی با ایران گفته بود، من در گذشته تماسی با آنان نداشته ام و در آینده، نیز ندارم و اگر ایران تحت نظر ولایت عامه باشد، ممکن است در آینده ارتباطی با حکومت اسلامی در ایران داشته باشم. در ارتباط با روابط عراق با آمریکا نیز سید مقتدا صدر مطالبی عنوان کرده است که پیشتر و در مبحث مربوط به آمریکا در بخش اول گزارش مطرح شد.

سید مقتدا صدر در تاریخ 15 فروردین ماه گذشته اعلام کرد که با توجه به حضور نیروهای اشغالگر در عراق اقدام به تحصن کرده است و تا عقب نشینی آنان از عراق به تحصن پایان نخواهد داد، اما امروزه دیگر اخباری از ادامه این تحصن مخابره نمی شود و آخرین بار وی در روز 5 اردیبهشت برای اقامه نماز جمعه در مسجد کوفه حاضر شده است.